

Southerndown Golfclub, Wales

Foto: Agne Strøm

SAMARBEIDSPARTNERE:

DUNCAN BRUCE, PRESIDENT I NGA

Kjære medlemmer og samarbeidspartnere,

Jeg håper dere alle har det bra, og at vinteren så langt har behandlet dere godt. Her på Østlandet har det vært en relativt stabil periode siden nyttår, med rundt 30–40 cm snø og jevnt stabile temperaturer.

Idet jeg skriver dette i begynnelsen av mars, føles det endelig som om våren er på vei. Vi opplever nå plussgrader på dagtid, selv om nettene fortsatt kan falle til rundt -6°C . La oss håpe på en jevn snøsmelting og en god start på vekstsesongen.

Det var fantastisk å se så mange kjente og nye ansikter i Spania under vår årlige utdanningsuke. For min egen del – og basert på de mange tilbakemeldingene jeg og de andre styremedlemmene har fått – var uken en stor suksess. Som arrangement skiller det seg virkelig ut i greenkeeper-miljøet verden rundt.

De positive tilbakemeldingene vi får fra internasjonale foredragsholdere er bemerkelsesverdige, og vi blir ofte omtalt i podkaster på en svært positiv måte. Vi kan alle være stolte av det vi får til sammen; ingen andre greenkeeperforeninger arrangerer et arrangement i denne skalaen, med over 100 deltakere år etter år.

Jeg vil benytte anledningen til å takke alle som deltok, bidro, organiserte og delte kunnskap med oss gjennom uken. En spesiell takk går til Alex Sølnør og NGF – uten deres støtte ville dette arrangementet rett og slett ikke vært mulig.

Jeg ønsker dere alle en flott start på sesongen og et godt, smidig og stressfritt år videre.

Med vennlig hilsen
Duncan

Norwegian Greenkeepers Association
CO/Norges Golf forbund
Maridalsveien 300
0872 Oslo

Mobil: 978 72 983
E-post: adm@nga.no

Org.nr: NO 977 557 453 MVA

STYRET 2023

Duncan Bruce (Miklagaard Golfklubb)
President
Tlf: 984 02 842
E-post: duncan@miklagardgolf.no

Styremedlemmer

Torbjørn Petterson (Meland Golfklubb)
Mobil: 404 087 19
E-post: greenkeeper@melandgolf.no

Glenn Hanasand (Sola Golfklubb)
Tlf: 976 84 571
E-post: glenn@solagk.no

Mehdi Javadi (Drobak GK)
Tlf: 975 86 214
E-post: mehdi@drobakgolf.no

Morten Johannessen (Sandefjord GK)
Tlf: 975 38 744
E-post: morten@sandefjordgolf.no

Daglig leder: Albert Holmgeirsson
(Oslo Golfklubb)
Tlf: 952 47 457
E-post: adm@nga.no

EAGLEMEDLEMMER:

SVEIN D OLSNES ARKITEKT

Kjære lesere av Gressforum,

En ny sesong står foran fleste av oss, og forventningene er som alltid store – både fra spillere og fra oss selv. Etter vintermånedene er det igjen tid for å gjøre klar banene, planlegge arbeidet og legge grunnlaget for gode spilleforhold gjennom sesongen.

Min reise i NGA startet en sommerdag i 2012, da jeg fikk en telefon fra Per Gunnar på Kjekstad med spørsmål om jeg kunne tenke meg å stille som varamedlem i styret. Etter litt betenkningstid takket jeg ja – det var jo «bare» et varamedlem. Det jeg ikke visste da, var at varamedlemmer også har møteplikt på alle styremøter.

Det ble starten på seks år i styret. Etter perioden gikk jeg videre til valgkomiteen, hvor jeg har bidratt frem til nå. Parallelt har jeg vært involvert i flere utviklingsprosjekter i NGA. I 2017 fikk jeg ansvar for arbeidet som gjorde det mulig å ta i bruk TGIF og etablere et digitalt arkiv for alle utgaver av Gressforum helt tilbake til 1989.

Senere fikk jeg også ansvaret for utviklingen av NGA sin nye nettside og innføringen av digitalt medlemskort. Digitalisering har vært en rød tråd i dette arbeidet, med mål om å gjøre informasjon og verktøy mer tilgjengelige for våre medlemmer.

Nå har jeg takket ja til rollen som daglig leder. Jeg ser frem til å videreutvikle NGA sammen med styret, våre medlemmer og samarbeidspartnere, og til å bygge videre på det solide fundamentet Agne Strøm har lagt de siste årene.

Albert

Til minne om

Ragnar Larsen

10. april 1961 - 15. februar 2026

Sent på kvelden 15 februar tikka det inn en meld på tlf min. Det er Ragnar som har falt og høyst sannsynlig er omkommet i Rauma.

Jeg var i Spania og spilte golf, noe Ragnar og jeg hadde planlagt å gjøre senere i vår, sammen med Ragnar sin gode venn Lars.

Jeg var på kaffe hos Ragnar i Åndalsnes 28 januar, Amale var i Canada på besøk hos slekt og vi la planer for Spania og NM på Byneset som du skulle hjelpe meg med i August.

Og nettopp hjelpe til er jo ett ord som passer godt på Ragnar. Aldri nei fra den gamle byggmesteren fra Fredrikstad som de siste 15 årene hadde funnet sitt paradisi i Åndalsnes. Der fant han også Amale.

Med nøyaktighet og evig pågangsmot har han hjulpet mange, og jobbet med idretten vi liker både på Rauma og Ålesund GK.

Og utallige prosjekter privat. Vi som fulgte med Ragnar litt har jo bla fulgt med på prosjekt pulkbygging. Og sett de flotte videoene han har laget med gitaren i fjellet.

Like god med golkøller, hammer, gitar og motorsag så var Ragnar en mann ble glad i. Og kunne stole på. At det skulle gå så galt er både ett sjokk og litt uforståelig. Ragnar var en fjellets mann og var nesten daglig i sitt paradisi i Isterdalen med sin følgesvenn Kira.

Begravelsen ble en fin avslutning med full kirke av familie og venner.

Du vil bli savnet

Agne

KLUBBMEDLEMSKAP I NGA 2026

NGA tilbyr klubber (og baneselskap) medlemskap. Fordelene med et slikt medlemskap er:

- Fri tilgang til kompetansenettverk om golfbanedrift, herunder også fotballbaner og grøntanlegg. Tekniske og gressfaglige spørsmål.
- Tilbud om kurs, etter og videreutdanning i greenkeeperfaget.
- Fagtidsskriftet Gressforum elektronisk fire ganger i året.
- Rådgivningstjeneste til små og store utredninger i anlegget.
- Lokale fagtreff og nettverksbygging.
- Fri tilgang til medlemssiden på www.nga.no inkl gratis annonser på mini Finn
- Lokale fagseminarer og kvalitetssikrede møter med bransjens ledende leverandører.
- 2% rabatt hos mange av våre samarbeidspartnere på Albatross- og Eaglenivå.
- Prisen på klubbmedlemskap er differensiert etter omsetningen på anlegget.

Klubbmedlemskap i 4 kategorier

- A: omsetning opp til 2,5 mill koster kr 2.500, - inkludert ett NGA medlem
- B: omsetning opp til 5.0 mill koster kr 5.000, - kr inkludert 3 NGA medlemmer
- C: omsetning opp til 10 mill koster kr. 9.000, - kr inkludert 9 medlemskap valgfritt
- D: omsetning over 10 mill koster kr.13.000, - og de har ubegrenset medlemskap
- E: Fotballklubber med omsetning under 5.0 mill koster kr 2.750, - og får 2 NGA medlemskap
- F: Fotballklubber med omsetning over 5.0 mill koster kr 5.500, - og inkluderer 4 NGA medlemskap

NGA har de siste årene brukt mye penger og tid på og utvikle kurs og foredragsholdere spesielt rettet mot Golf men også fotball. Gress er vårt naturlige valg men vi jobber også med kunstgress.

Av kurser kan nevnes Grunnkurs Greenkeeping og videregående Greenkeeping sammen med Golfforbundet.

- Autorasjons kurs
- Dokumentert opplæring
- Maskin opplæring og sertifisering
- Spesialkurs på oppfordring

NGA SEKRETERIAT:
e-post: adm@nga.no
Tlf:+47 97 87 29 83

Vi har **STORT** utvalg

Ta kontakt: Mob: 934 93 537 - E-post: post@tveitpark.no - www.tveitpark.no

PGM

NYHET!

GreenPlay gjødsel & frø

GreenPlay er høykvalitets gjødsel og frø utviklet for å gi tettere, friskere og mer slitesterke spilleflater på green, fairway og tee. Sortimentet er tilpasset golfbaner hvor kravene til jevn vekst, slitestyrke og langvarig effekt er høye. Våre produkter kombinerer nøye balanserte næringsstoffer med moderne teknologi for å sikre optimal etablering, rask gjenvekst og stabil gresskvalitet gjennom hele sesongen.

Utviklet
for nordiske
forhold!

Fagansvarlig golf
Thomas Nicolaysen
thomas@pgm.no
Tlf. +47 95 05 15 76

www.pgm.no
+47 66 81 33 00

Vi selger i både Norge og Sverige!

Ny,
forbedret
oppskrift
gir enda
grønnere
gress!

KULLHØNA

Pelletert hønsegjødsel tilsatt biokull

450 kg

NPK 4-1-2
Tilsatt biokull
Klasse 1

NORSK NATURGJØDSEL

www.naturgjodsel.no

HELGJØDSEL

GOLF

Organisk-mineralt gjødsel

500 kg

NPK 18-1-10
Tilsatt Jern
Reg. nr 577 - Klasse 1

NORSK NATURGJØDSEL

www.naturgjodsel.no

10-1-7 m/jern og 18-1-10 m/jern

KULLHØNA

Ren, pelletert hønsegjødsel tilsatt biokull. Gir kalknings-effekt, binder karbon og forbedrer pH i jorda.

HELGJØDSEL

Langtidsvirkende Helgjødsel skaper rikere bakterieflora i jorda. Passer på fairway, korthullsbaner, drivingrange og rough. Kortreist og miljøvennlig!

FORSLAG TIL KLUBBAKTIVITET:

**Helgjødsel
Grønn:
15 l sekker
til salg i
Proshop**

- Tilsatt jern
- Effektiv mot mose
- Langtidsvirkende

**Salg av gjødselsekker
gir god fortjeneste!**

Attraktiv klubbaktivitet med stort inntektspotensial! Langtidsvirkende, norskprodusert naturgjødsel til hele hagen og plenen.

Produkter fra Norsk Naturgjødsel har blitt solgt av flere klubber og foreninger i en årrekke. Resultatene har vært svært oppløftende, både for kjøperne av produktet som får en friskere hage, og for de lokale klubbene som oppnår god fortjeneste.

GOLF **LANDBRUK** **ANLEGG** **HAGE**

NORSK NATURGJØDSEL

Tlf: 51 42 00 22 • Web: naturgjodsel.no

ABSTRACT:

Golf courses in Northern Europe face unique agronomic challenges due to severe winter climates. This article examines primary winterkill mechanisms and outlines an integrated management strategy for efficient spring recovery, incorporating scientific data on species tolerance and practical insights from organisations like The R&A.

INTRODUCTION: THE NORTHERN CHALLENGE

For Course Managers in Scandinavia, winter is not a period of rest but of latent risk. Putting greens typically comprise a mosaic of species- bentgrasses (*Agrostis* spp.), fescues (*Festuca* spp.), and annual meadow-grass (*Poa annua*). This inherent diversity means spring recovery is rarely uniform.

As The R&A notes, “Patience is a virtue many golfers possess in small measure. When it comes to course performance, it is the spring period when this lack of virtue is most exposed.” Managing expectations through clear communication is as important as the agronomic work itself.

PRIMARY WINTER STRESS FACTORS

Winterkill is typically a synergistic combination of factors:

- **Direct Low-Temperature Kill:** When temperatures drop below inherent cold tolerance, ice crystals form within cells. Research using LT_{50} (temperature lethal to 50% of plants) provides precise thresholds:

SPECIES	LT_{50} (FULLY ACCLIMATED)
Creeping bentgrass	< -30°C to -21.5°C
Velvet bentgrass	-23°C to -27°C
Chewings fescue	-21°C
Slender creeping fescue	-19°C
Colonial bentgrass	-18°C to -20°C
<i>Poa annua</i> (tolerant)	-19.8°C
<i>Poa annua</i> (sensitive)	-15.3°C

Critically, *Poa annua* loses freezing tolerance rapidly during warm spells - reaching vulnerability after just five days at 8°C - while bentgrasses and fescues retain hardiness longer. This explains why *Poa* suffers disproportionately in winters with freeze-thaw cycles.

- **Crown Hydration:** During early thaws, the crown hydrates with meltwater. Rapid re-freeze causes intracellular ice formation, destroying tissue. Poor drainage exacerbates this.

- **Desiccation:** In exposed areas with frozen roots, foliar tissue loses moisture unreplaced by roots. Windbreaks and anti-desiccants help prevent this.

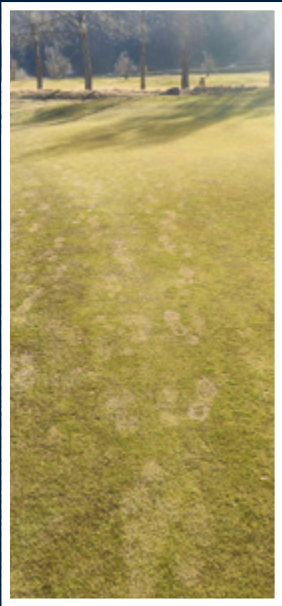
- **Anoxia under Ice:** Prolonged ice cover (>30-45 days) seals turf from gases, leading to toxic CO² buildup and turf death.

- **Snow Molds:** Pink (*Microdochium nivale*) and Grey (*Typhula* spp.) snow moulds cause extensive scarring. Prevention relies on late-fall fungicides and promoting dry turf canopy before snow.

SPRING RECOVERY PROTOCOL

Phase 1: Assessment (Early Spring)

Inspect winter damage, moisture penetration, and frost depth. Avoid traffic on frozen or saturated turf—this prevents shearing roots and destroying soil structure. Areas dominated by *Poa annua* often “start the season weak and pockmarked” due to winter disease and natural decline, recovering more slowly than bent-dominated areas.

Phase 2: Promoting Growth (Mid-Spring)

Light verticutting removes dead material and prepares the canopy. Apply nitrogen at 5-10 kg N/ha ‘spoon-feeding’ that wakes the plant without forcing lush, vulnerable growth. Monitor soil temperature; root growth initiates at 10-12°C. In Nordic regions, restrictive soil temperatures often persist well into April or May.

Phase 3: Structural Repair (Late Spring)

Once soil is stable and plants are actively growing; core aeration relieves compaction and improves infiltration. Follow with sand topdressing. For significant thinning, overseed with cold-tolerant bentgrass cultivars. For dead areas, sodding is the only option for timely recovery.

Phase 4: Preparation for Play

Gradually lower mowing height to avoid shocking the plant. Ensure reels are sharp to prevent tearing soft tissue. Light rolling aids smoothness without stress. Shift irrigation to deeper, less frequent cycles to encourage root growth.

THE SUSTAINABILITY QUESTION

Would single-species greens be ideal? In theory, yes, for uniformity. However, as The R&A argues, monocultures are expensive to maintain and “do not naturally occur.” Sustaining this unnatural equilibrium increases chemical dependence, perpetuating public perceptions that golf harms nature.

For most Nordic clubs, the sustainable path lies in favouring desirable bents and fescues, which naturally provide earlier spring uniformity, while accepting botanical diversity as a feature of a resilient, environmentally-integrated course.

CONCLUSION: A PHILOSOPHY OF RESILIENCE

Managing Nordic turf is an exercise in resilience through:

- **Preventative autumn preparation:** nutrition, aeration, fungicides, and sending turf into winter dry and healthy.
- **Informed winter monitoring:** understanding microclimates and using targeted covers.
- **Patient, science-led spring activation:** timing actions to soil temperature, not the calendar.

As The R&A reminds us, “Weather conditions will always have the final word—the cool springs that we continue to experience halt growth and there is nothing anybody can do about that.” The response must combine best practices that minimise *Poa annua* and promote bentgrasses and fescues with the most difficult management tool of all: learning to be patient and helping golfers do the same.

By viewing winter as a dynamic stress event and spring as a carefully managed convalescence, Course Managers can successfully steward their turf from dormancy to exceptional playing conditions.

NYHET!

SR2000® PRO

EdgeWise® **teknologi**

Justerer spredningsmengde
automatisk når
kantfunksjon er aktiv

Enkel montering

Delvis montert, tar mindre enn
15 minutter å ferdigstille

Vedlikeholdsfri **girkasse**

Leveres med smørefrie lager

Hurtig **avstenging**

Eliminerer risiko for spill

Skann for å se
SR2000 Pro-
videoen

Når presisjon teller, velg SR2000® Pro.

KONTAKT

Floratine Norge AS
Mikael Waldner
micke@floratine.no

Floratine Norge AS
Morten Eirik Engelsjord
morten@floratine.no

CRX-320 er den smidigste, mest lettvinde og terrengfølgende klipperen fra Wessex til dags dato

Redexim Top-Brush 6000 har stor arbeidskapasitet og følger terrenget meget godt

Felleskjøpet – din totalleverandør innen park, idrett og anlegg

Vi har et stort utvalg av produkter til både store og små kunder innen vei, anlegg, park, industri, lag, foreninger, kommuner, idrettsanlegg og entreprenører. Kontakt oss for en hyggelig prat!

Morten Bunes

Salgskonsulent
maskin – idrett og golf

Tlf: 404 42 819

morten.bunes@felleskjopet.no

Lengre levetid, Færre driftstopp!

Kampanjepriser!

- **Trojan T-1275** 4st Ord. pris 17 640kr **NÅ:15.800 kr**
- **Trojan T-105** 6st Ord. pris 17 710kr **NÅ:15.900 kr**
- **Trojan T-875** 6st Ord. pris 18 340kr **NÅ:16.500 kr**
- **Trojan T-145** 8st Ord. pris 37 864kr **NÅ:34.900 kr**

Alle priser er eks. mva

Trojan-batterier

Kraft når du behøver det –
med miljøet i fokus!

Oppgi rabattkode: **NGAe-car**

Gjelder t.o.m. 31/3-2026

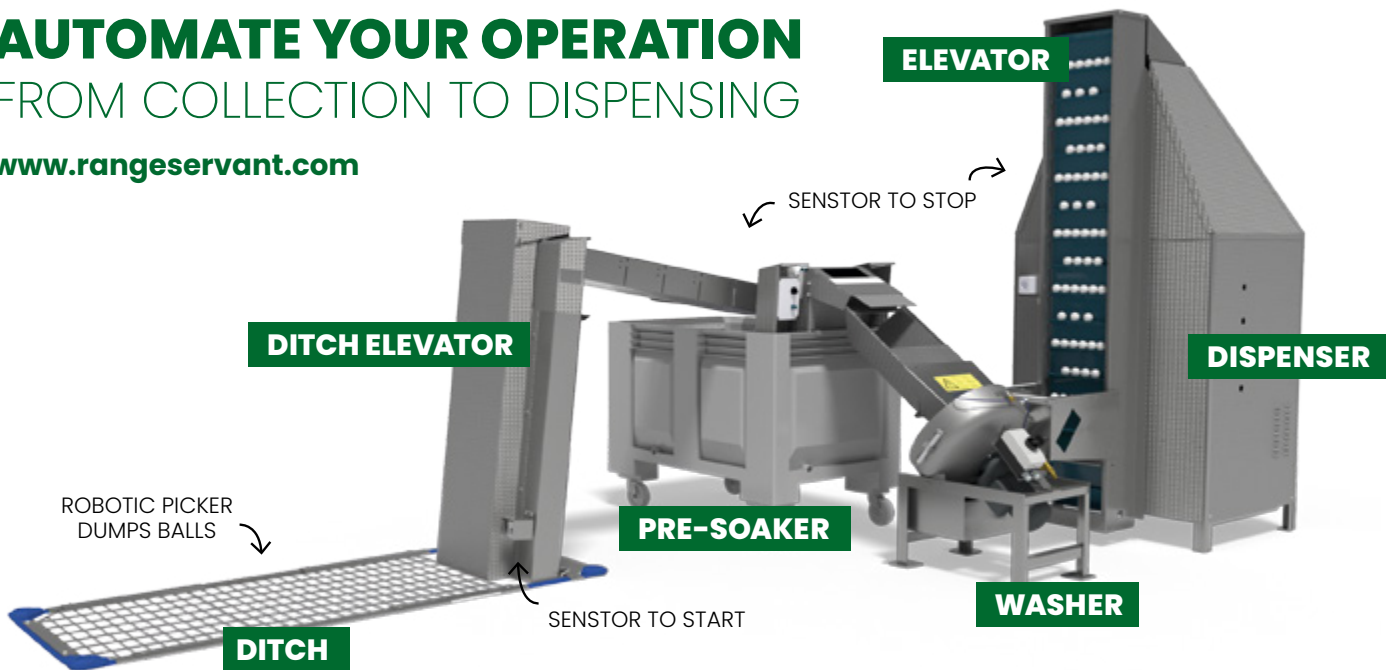
909 63 870 service@ecar.se

Club Car

AUTOMATE YOUR OPERATION FROM COLLECTION TO DISPENSING

www.rangeservant.com

ERLING STEEN

Sales Norway

+46 35 17 74 84

erling.steen@rangeservant.com

RANGE SERVANT®

Golf Range Equipment & Accessories

CIVITAS MOT SOPP

Nytt STERF-prosjekt: Indusert resistens mot *Microdochium nivale*

Det er en kjent sak at noen grasarter og -sorter er mer sjukdomsresistente enn andre. Men sjukdomsresistens er ikke noe entydig begrep, og i noen tilfeller er resistensen avhengig av å bli 'skudd på', omtrent som en skur på en lysbryter. Et eksempel på en slik 'bryter' er herdinga som foregår ved temperaturer ned mot null (og til dels like under null) før vinteren kommer. Den vil ikke bare gjøre gresset mer tolerant mot fysiske vinterskader, men også mer resistent mot overvintringssopp.

I STERF-prosjektet 'Indusert resistens mot *Microdochium nivale*' studerer vi en type resistens som kan 'skrus på' (induseres) ved å sprøyte med en såkalt 'resistance elicitor'. På norsk kunne vi kanskje si 'resistensframkaller'. Det finnes mange plantestyringsmidler eller biostimulanter som påstås å gjøre gresset mer sjukdomsresistent, men virkningsmekanismene er sjelden så godt dokumentert som for produktet 'Civitas' som vi jobber med i dette STERF-prosjektet.

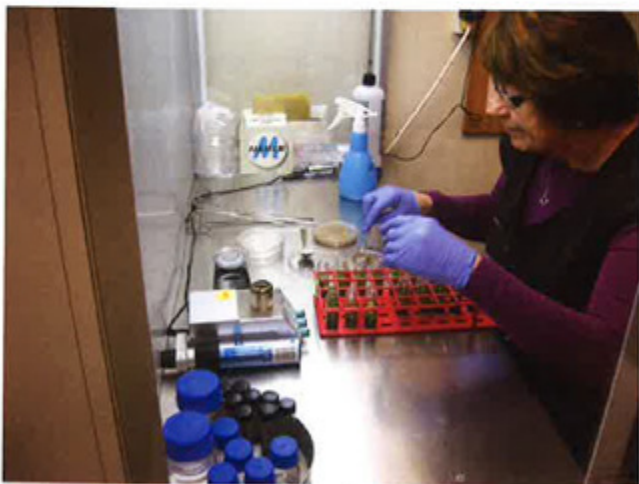
Civitas

Civitas er et mineraloljeprodukt (isoparafin pluss tilsetningsprodukter) utviklet av kjemikeren Michael Fefer ved det canadiske oljeselskapet Petro Canada. Michael har fortalt meg at bakgrunnen var at hans kone ble 'skyllet i land av økobølgen' på 1990-tallet. Det innebar bl.a. at hun nedla forbud mot bruk av kjemiske plantevernmidler på plenen utenfor huset deres i Toronto. Dette fikk Michael til å begynne å ek-

sperimentere – mest på fritida – med noen av mineralolje-produktene som han til daglig jobba med hos Petro Canada. På denne måten fant han etter hvert fram til Civitas. Han fikk også Tom Hsiang, som er en av Canadas fremste eksperter på overvintringssjukdommer og bl.a. har samarbeidet mye med Anne Marte og Arne Tronsmo her i Norge, til å fatte interesse for produktet. I dag er Civitas markedsført som et alternativ til kjemiske soppmidler i USA og Canada, og Petro Canada vurderer nå å introdusere det også i Europa. Det krever i så fall at de aktive stoffene tas opp på EU-listen, noe som krever så mye dokumentasjon at Petro Canada vurderer om det er verdt investeringen. Ifølge Michel er ikke turfgras-markedet i Europa stort nok til at han klarer å overbevise markedsøkonomene i oljeselskapet. Men dersom det kan påvises at Civitas har effekt mot soppjukdommer også i jord og hagebruk (f.eks. vindyrking), vil dette stille seg annerledes.

STERF-prosjekt

STERF har lenge hatt en samarbeidsavtale med tilsvarende forskningsstiftelse i Canada (CTRF), og i dette prosjektet jobber vi sammen Tom Hsiang og hans gruppe. Tom er allerede kommet langt med å dokumentere hvordan Civitas 'skruer på' resistensgener og dermed forandrer RNA hos visse krypkveinsorter. Her viser foreløpige resultater at ulike sorter reagerer ulikt, og ett av måla med de parallelle forsøka i Norge og Canada er derfor å finne ut hvilke sorter som lettest lar seg indusere. I første omgang gjøres dette i laboratoriet ved å smitte planter av 36 ulike kveinsorter (også engkvein og hundekvein) av som vokser i reagensør (Bilde 1 og 2), men til sommeren

Forskingstekniker Anne Steensohn i arbeid med å smitte ulike kveinsorter med *Microdochium nivale* i laboratoriet på Landvik. Foto: Tatiana Espevig.

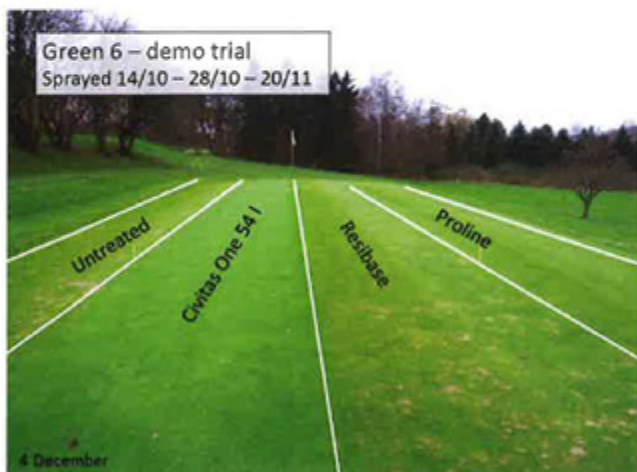
Forsøk med ulike doser og kombinasjoner av Civitas One og kjemiske soppmidler på korthullsbanen på Sydsjælland GK, 9. desember 2014. Foto: Trygve S. Aamlid.

STERF

skal vi også etablere feltforsøk med Civitas til ulike kveinsorter på Landvik og Apelsvoll.

Prosjektet innebærer også praktisk utprøving på golfbaner der ruter sprøytet med Civitas sammenliknes med usprøytet kontrollruter og med ruter sprøytet med de kjemiske soppmidlene som er tilgjengelig i de ulike nordiske land. I august 2014 ble det anlagt slike forsøk på Sydsjælland GC i Danmark og Österåker GC utenfor Stockholm. Da jeg besøkte begge feltene i desember så særlig forsøket på Sydsjælland riktig lovende ut. Bilde 3 viser hovedforsøket på en green på korthullsbanen, mens bilde 4 viser et ekstra demo-felt som headgreenkeeper Per Sørensen og det danske forsøksteamet har anlagt like i nærheten av klubbhuset. Det framgår at forsøkspreparatet Civitas One har med seg et pigment som gir grønnere farge og som – iallfall på avstand – kan være med å maskere eventuelle sjukdomsangrep. Nærmere bedømming av de enkelte rutene i desember viste likevel at Civitas gav like god kontroll av mikrodochium-flekk som det kjemiske soppmidlet Proline som best kan sammenliknes med Delaro i Norge. Ruter sprøytet med fosfittproduktet Resibase var ikke stort bedre enn usprøytet kontrollruter.

STERF-prosjektet skal gå til og med 2017, og det er altfor tidlig å trekke konklusjoner. Som nevnt er det også usikkert om – og i tilfelle når – Civitas kommer til det europeiske markedet. Men prinsippet 'Indusert resistens' kan gjelde også for andre produkter, og det er uansett viktig å være i forsking-sfronten på dette området.

Demo-felt med Civitas One, det kjemiske soppmidlet Proline (prothioconazole) og fosfittproduktet Resibase på Sydsjælland GK. Foto: Klaus Paaske.

Frøplanter av kvein sådd med ulike tetthet i reagensrør på Landvik og klar til å bli smitta med *Microdochium nivale*. Foto: Tatsiana Espevig

TARA En revolusjon innen golfbransjen

Full kontroll på økonomi og bilpark med Golfbilen.no

Oppgrader din golfbil med moderne litiumbatteri

Golfbilen.no tilbyr nå komplette litiumbatteri-pakker for brukte Club Car, EZGO og Yamaha golfbiler. Dette er en perfekt løsning for deg som ønsker økt rekkevidde, raskere lading, lavere vekt og betydelig lengre levetid sammenlignet med tradisjonelle blybatterier.

Spør oss om Geofencing og nøkkelfrie biler.

Pakkepris: 19.500 kr eks. mva

INKLUDERT I PAKKEN

- Litiumbatteri 48V 105AH (IP 65)
- Lader 48V 16-20A (IP 65)
- Batteriindikator
- Ny ladeport, spør om alternativ
- 8 års garanti på batteri.

KONTAKTE EN AV OSS FOR MER INFORMASJON

Matthias Gullberg

Tlf: +47 413 42 770

Mail: matthias@golfbilen.no

Anders Lantz

Tlf: +47 930 90 449

Du vet hva banen trenger. Turfpal gjør det tydelig for alle.

Turfpal gir greenkeeper, daglig leder og styret et felles bilde av driften – med data, ikke synsing.

Turfpal er en plattform som gir oversikt, dokumentasjon og bedre kommunikasjon i driften.

 Planlegg sesongen og hver uke

 Utfør arbeidsoppgaver fra mobilen

 Dokumentert automatisk - plan vs virkelighet

 GRESSPESIALISTEN

 Turfpal

Vil du vite mer? Scan denne →

NYHET! TOWER

950x150mm.
Pulverlackerad
mässings- eller
aluminiumskylt
med slipad eller
handmålad relief.

ROSENGREN & NILSSON
GROUP

Sandgjutna och
handmålade
kvalitetsskyltar
från våra svenska
gjuterier.

golf@rngroup.se
Tel. +46 73 360 98 17

rngroup.se

Hako

STOLT FORHANDLER AV FOLEY OG SALSCO

- To anerkjente merkevarer, nå samlet

SALSCO

FOLEY COMPANY

KONTAKT:

Daniel Kristiansen

Tlf: +47 982 55 627

E-post: daniel.kristiansen@hako.no

Vi i Hako tilbyr profesjonelle løsninger for vedlikehold av golfbaner, idrettsanlegg og grøntområder gjennom to anerkjente merkevarer, Foley og Salsco. Foley Company har utvidet sitt produktsortiment gjennom oppkjøpet av Salsco, en ledende produsent av utstyr for vedlikehold av grøntarealer. Sammen gir dette et bredere og mer komplett tilbud til kundene.

Fra presise slipeløsninger til spesialisert utstyr for vedlikehold av grøntområder hjelper vi i Hako deg med å finne riktig løsning tilpasset dine behov. Som autorisert forhandler tilbyr Hako rådgivning, levering, deler, opplæring og service på produkter vi tilbyr.

Salsco HP11 III

En profesjonell greenvalse med tre valser og kraftig motor, utviklet for jevn og skånsom komprimering av greener og sportsflater.

Foley 653 Accu Master

En automatisk slipemaskin for knivsyndre som gir presis og jevn sliping gjennom automatiserte spin og relief prosesser, utviklet for effektivt vedlikehold av klippeenheter.

Foley 673 Accu Pro AC

en helautomatisk slipemaskin for underkniver som gir presis og jevn sliping med minimal operatorinnsats.

Plantevernmidler i gras til grøntanlegg – Norge 2026

Oversikten viser godkjente plantevernmidler for bruk i gras på golfbaner og andre grøntanlegg i Norge. Bruk av plantevernmidler skal alltid skje i henhold til gjeldende etikett og forskrifter.

Ugrasmidler

Virkeområde	Godkjent til	Preparat	Virkestoff	Dose
Tofrøbladet frøgras og rotugras	31.12.2026	Ariane S	Fluroksypyr-meptyl + klopyralid + MCPA	200–250 ml/daa (4–5 uker etter såing). 400–600 ml/daa i etablert gras
Tofrøbladet frøgras og rotugras	15.02.2028	Flurostar 200	Fluroksypyr-meptyl	Inntil 75 ml/daa (nyetablert). Inntil 200 ml/daa i etablert gras
Tofrøbladet rotugras	15.02.2028	Tomahawk 200 EC	Fluroksypyr	50–70 ml/daa (nyetablert). Inntil 180 ml/daa i etablert gras
Tofrøbladet rotugras	15.02.2028	Starane XL	Fluroksypyr-meptyl + florasulam	150–180 ml/daa (etablert gras)

Totalbekjemping (Glyfosat)

Virkeområde	Godkjent til	Preparat	Virkestoff	Dose
Gras ugras og tofrøblada ugras. Totalbekjemping	31.12.2027	Roundup Flex 500	Glyfosat	Maks 350 ml/daa på veier og grus. Inntil 800 ml/daa ved nedsprøyting av gammel grasmark
	31.12.2027	Roundup P. max		Samme dosering
	31.12.2027	Glypper		Samme dosering
	31.12.2027	Gallup Super 360		Samme dosering
	31.12.2027	Credit Xtreme		Samme dosering

Bekjempelse av bredbladet ugress

Virkeområde	Godkjent til	Preparat	Virkestoff	Dose
Bekjempelse av bredbladet ugress	15.08.2028	Overtake * Ny registrert, Syngenta jobber med å ferdigstille Norsk etikett.	Florasulam 2,45 g/L + Fluroksypyr 98 g/L	0,75 L/ha (nyetablert). 1,8 L/ha (etablert). Vannmengde 120–400 L/ha. Ryggsprøyte: 1,2–4 L vann/100 m ²

Soppmidler

Virkeområde	Godkjent til	Preparat	Virkestoff	Dose
Microdochiumflekk	15.08.2026	Delaro 325 SC	Trifloksystrobin + protiokonazol	100 ml/daa. Maks 2 behandlinger per sesong
Microdochiumflekk, brunflekk, antraknose	15.06.2026	Medallion TL	Fludioxonil	300 ml/daa. Maks 4 behandlinger per sesong, minst 14 dager mellom behandling
Rotdreper	31.05.2028	Amistar	Azoksystrobin	100 ml/daa om våren i stor væskemengde. Maks 1 behandling
Microdochiumflekk, brunflekk, antraknose, myntflekk	15.03.2027	Ascernity	Benzovindiflupyr + difenokonazol	300 ml/daa. Maks 2 behandlinger per år, intervall minst 14 dager

Skadedyrmidler

Virkeområde	Godkjent til	Preparat	Virkestoff	Dose
Fritflue, minerflue	15.08.2027	Decis Mega EW 50	Deltametrin	10–15 ml/daa
Hageoldenborre	Utgått	Nemasys	Levende nematoder	Behandling juli/august. Jordtemp minst 12 °C og god jordfuktighet

Vekstreguleringsmidler

Virkeområde	Godkjent til	Preparat	Virkestoff	Dose
Vekstregulering	31.12.2026	Primo Maxx II	Trineksapaketyl	Minst 7 dager mellom behandlinger. Maks totaldose 1,6 l/daa per sesong

Se forhandleroversikt
og finn ditt nærmeste
utsalgssted for gjødning på
naturgjodning.no

Kommer også
som granulat

Kongsberg golfbane

Naturgjødning

Greenkeeperens beste partner

Gjødning for golfanlegg

Helgjødning Golfbane med jern
for grønn og moderat vekst.
Perfekt vedlikeholdsgjødning.

Helgjødning Grøntanlegg med
jern for grønn og hurtig vekst. Gir
gresset en vitamininnsprøytning.

Kullhøna gir økt rotutvikling,
tidligere vekst, tørkesterke planter
og en jevnere næringstilgang.

Urmix gir gresset næring og
mineraler og høyner jordens evne
til å holde på fuktighet.

Å gjødning en golfbane handler om mer enn bare
grønt gress. Det handler om å skape den perfekte
balansen mellom spillbarhet, estetikk og hensyn
til miljøet.

Ulike typer spilleflater, naturforhold og slitasje
gir forskjellig behov for gjødning. Vi har gjødning
som dekker de behovene. Vår spesialgjødning
med tilsatt jern er spesielt utviklet for golfbaner
og grøntanlegg.

*«Sammen med helgjødning er Kullhøna min
viktigste støttespiller for å oppnå sterke og
livsglade planter.»*

Bjørn Erik Dalshagen
Tidligere greenkeeper hos Kongsberg GK

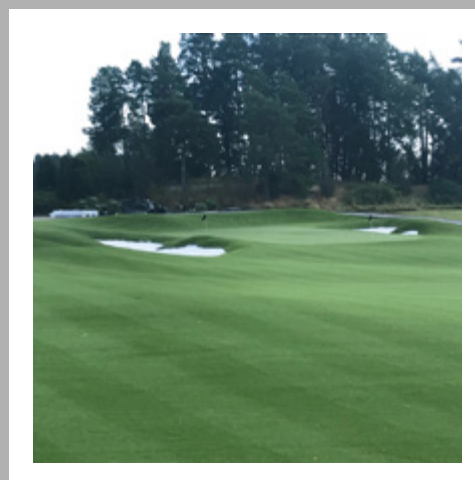
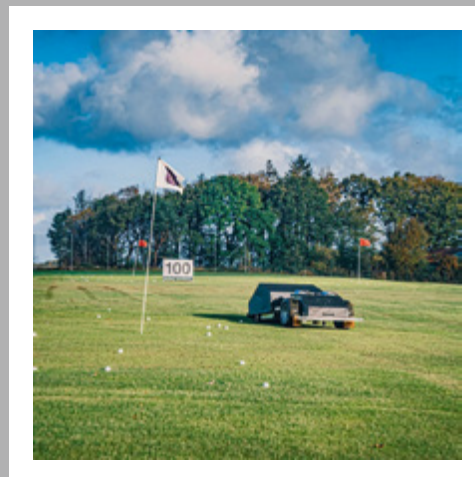
Chrisco Sport AS er totalleverandør til klubb, bane og proshop.

Vi kan levere alt av utstyr til driving range, bane og klubbhus. Kunstgress til puttinggreen og treningsområder. Sikkerhetsnett til bane og range. Golf- og arbeidsbiler.

NOEN AV VÅRE VAREMERKER

- Range Servant
- TILDENET
- EZGO
- Cushman
- Unisport
- Hægges

67 16 69 20

www.chrisco.no

Fossumveien 70, 1359 Eiksmarka

Global Turf Systems

Maskiner og utstyr til vedlikehold av golfbaner, fotballbaner og andre grønt-arealer. Med ekspertise og lang erfaring hjelper vi deg med spesialmaskiner for vedlikehold av gress og baner. Vi forhandler følgende merker:

Snake S3

Trimax Snake gir profesjonell finish på sportsbaner og store grøntarealer. Tre uavhengige klippeaggregater, auto-lift og fleksibel terrengtilpassning. Klippehøyde 10-150mm, robust ramme og Lazerblades teknologi gir høy kapasitet og lavt vedlikehold

Kommer i 3,2m og 4m arbeidsbredde!

Shockwave

Imants Shockwave er en effektiv lufter for å redusere jordkomprimering, forbedre lufting og drenere overflatevann – alt med minimal overflatepåvirkning.

Direkte drift uten kjeder, vedlikeholdsfrie lager og ingen brytebolter

Også tilgjengelig for leie!

KONTAKT OSS:

www.globalturfsystem.com

 [Instagram](#)

Øystein Nøkland
on@globalturfsystem.com

Tobias Nøkland
tn@globalturfsystem.com

TLF: 90247979

TLF: 97704742

Global Turf Systems

Skap 60x60x120 cm, 80x60x120 cm - elektriske vogner 80x120x120 cm. Liggende skap 120x60x60cm

BEHOV FOR FLERE BAGSKAP

Vi har bagsskap for nye og gamle medlemmer.

På tide å planlegge golfklubbens beste investering i minst 20 år fremover. Send oss en skisse eller tegning, så lager vi et tilbud med oppsett.

Send e-post til mona@gs90.no eller ring 90145800 for mer informasjon.

Flere løsninger på www.caddybox.com

GNOSJÖREGIONEN

Nytt STERF-prosjekt:

AURORA GREEN: Managing turfgrass photoinhibition in the northern light

Av Sigridur Dalmannsdottir, NIBIO

Gresset på golfbaner i Norden lever et tøft liv. Lange, mørke vintre, store variasjoner i dagslys og perioder med isdekke gjør at gresset ofte sliter med å komme i gang igjen om våren. Mange har trodd at problemet skyldes kulde eller for lite lys, men ny forskning viser at det faktisk kan være *for mye lys* som skader gresset når temperaturen fortsatt er lav.

Når sterkt lys treffer gress som er nedkjølt eller har ligget under is, kan plantene bli «solbrent». Dette kalles fotoinhibering, og det gjør at gresset mister evnen til å drive normal fotosyntese. Resultatet er svakt, fiolett/gult og treigt gress – akkurat det ingen golfspiller ønsker å møte på greenen i april og mai. Arter som tunrapp og krypkvein, som ofte brukes på greener, er spesielt utsatt. Fotoinhibering forekommer både på etablerte greener og for nyspirt gress (bilde 1)

Prosjektet undersøker hvorfor dette skjer, og hva som kan gjøres for å beskytte gresset. Forsøk i Norge, USA og Sverige tester blant annet:

- hvordan ulike lysnivåer og UV-stråling påvirker gresset om høsten
- hvordan isdekke og lys om våren påvirker vekststart
- om beskyttende duker eller fargepigmenter kan hjelpe gresset å starte sesongen tidligere
- hvordan skadde greener best kan reetableres etter vinteren

Målet er å gi greenkeepere konkrete verktøy for å redusere vinterskader og sikre jevnere, grønnere og mer spillbare greener tidlig i sesongen. For golfspillere betyr dette bedre spilleforhold, færre vinterrelaterte skader og en tidligere start på sesongen. Resultatene fra prosjektet vil bli presentert på STERF sine websider, i Gressforum og andre fagtidsskrifter, som foredrag på møter og konferanser og i vitenskapelige artikler.

Kortnavnet på prosjekt, 'AURORA GREEN', springer ut av det latinske navnet på Nordlys: *Aurora borealis*, og understreker at prosjektet skal studere virkningen av lysforholda i nord på gressets overlevelse og greenkvalitet.

AURORA GREEN: Managing turfgrass photoinhibition in the northern light

Prosjektperiode: 1.mars 2026 – 1.mars 2029

Prosjektleder: Sigrídur Dalmannsdóttir (NIBIO)

Prosjektteam: Anne Borchert og Trygve S. Aamlid (NIBIO) Håkan Blusi, (Svenska Golfbundet), Michelle DaCosta (University of Massachusetts, USA), Dominic Petrella (University of Minnesota, USA)

Finansiering: STERF (1,6 mill.SEK), Svenska Golfbundet, Golf Course Superintendents Association i Massachusetts og Minnesota,

Bilde 1: Misfarging forårsaket av fotoinhibering hos nyspirte frøplanter av krypkvein. Foto: Ove Hetland

IMPACTPLUS SUMMER PERK 14-0-4

- Førstevalget for regelmessig bruk gjennom høysesongen
- 6% jern frigjøres over tid, opp til 12 uker. Jernet stimulerer til god grønnfarge
- Bidrar til å gjenopprette gresset under perioder med økt eller hyppig bruk

Skann for å finne ut mer om ImpactPlus Summer Perk 14-0-4:

ICL AccuPro 360ST

- Smart spredning
- Høy kapasitet
- Ramme i rustfritt stål
- Ergonomisk håndtak
- Avtakbart regntrekk

KAMPANJE!

11 495:-

Ord. pris. 14 495:-

Tilbudet gjelder
t.o.m 260417

Sportsmaster
CRF Mini Spring Starter
20-2,2-8,3 + 1,2 Mg

Greenmaster
Cold Start
11-2,2-4,1 + 8 Fe

RPR Golf Ultrafine
50% Rajgräs
50% Rajgräs RPR

Vi kan golfbaner. Vi kan gress.

Kontakt oss i dag

Jordelit AS
Magnus Myhre
magnus.myhre@jordelit.no
+47 452 90 282
www.jordelit.no

Jordelit

NGA
NORWEGIAN GREENKEEPER ASSOCIATION

Bruk våre leverandører og samarbeidspartnere

SKAARET

LANDSKAP

“Vi hever kvaliteten på din golfbane”

Vi tilbyr:

- Alt av ombygging og nybygging av golfbaner
- Større vedlikeholdsjobber (toppdressing av fairways, vertikalskjæring, lufting osv)
- Sand, jord og vekstmedie til greener, tees og fairway
- Kan ta vedlikehold av golfbaner på kontrakt.
- Rådgivning innen generell golfbanevedlikehold

Om Skaaret Landskap AS:

Skaaret Landskap er en av landets ledende anleggsgartner, og er en totalleverandør av utomhus og landskapsarbeider. Skaaret har mer enn 30 års erfaring med bygging og vedlikehold av golfbaner og har vært involvert i byggingen av rundt 40 golfbaner i Norge.

Skaaret Landskap og Holtsmark Golf er søster selskap. Det betyr at mange av jobbene vi utfører blir gjort i samarbeid med kompetente greenkeepere og spesialmaskiner fra Holtsmark Golf.

Ta kontakt med Mads Thers for en uforpliktende samtale/befaring

Mail: mads.thers@skaaret.no

Mobil: +47 45 76 46 09

VI TILBYR SERTIFISERT OPPLÆRING:

- ▶ **Alle typer trucker**
- ▶ **Traverskraner og lastebilkraner**
- ▶ **Alle typer masseforflytningsmaskiner**

DOKUMENTERT OPPLÆRING:

- ▶ **Personløftere**
- ▶ **Farlig verktøy**
- ▶ **Varme arbeider**
- ▶ **Fallsikring / arbeid i høyden**
- ▶ **Stillasbygging**
- ▶ **Førstehjelpskurs:
Generelle eller bedrifts tilpassede kurs**

SAKKYNDIG KONTROLL:

- ▶ **Trucker**
- ▶ **Maskiner**

Kurs avholdes hos oss eller lokalt

922 14 595

www.tiurn.no

hans.ording@tiurn.no

Toro Lynx® LAC gir overlegen oppgradering ved rehabilitering av vanningsanlegg

www.torovanning.no

TURF CARE AS

KONTAKT

TELEFON:
46 41 79 09

NETTSTED:
www.turfcare.no

E-POST:
espen.bergmann@turfcare.no

Vi har over 20 års erfaring med produksjon, analyser, kvalitetssikring og levering av sandprodukter til golfbaner, fotballanlegg og kommunale anlegg.

Vi tilbyr:

Tørr sand og Rå sand i mange fraksjoner

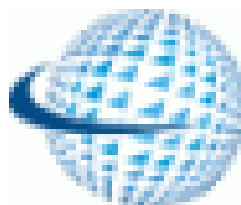
Levering i bulk 15 tonn eller 30 tonn

Levering i Storsekk à 1000kg med kranbil

Levering i Småsekk à 20kg på pall

- Toppdressing
- Vekstmasser
- Dreneringsgrus
- Bunkersand

TA KONTAKT MED OSS FOR HYGGELIGE PRISER OG RASK LEVERING!

SIBELCO
NORDIC

FIRMAGUIDE

BLI VÅR
SAMARBEIDS-
PARTNER!

Ta kontakt
med oss!

* ALBATROSS

HAKO GROUND & GARDEN AS

www.hako.no

Adresse: Lindebergveien 5, 2016 Frogner
Telefon: 02290
E-post: hako@hako.no

Øyvind Martiniussen

E-post: oyvind.martiniussen@hako.no
Mobil: +47 901 47 475

Forhandler av: Toro spesialklippere for golf, sylinder og rotorklippere, Toro snøfresere, Hako rengjøringsmaskiner, Sisis vedlikeholdsutstyr for plener, Yamaha golf- og arbeidsbiler (elektriske og bensindrevne) og Foley slipemaskiner.

SYNGENTA LAWN & GARDEN

www.syngentaturf.se

Adresse: Strandlodjeej 44, DK, 2300 Copenhagen S
Telefon: +45 32 97 11 88

Lars Tveter

E-post: Lars.Tveter@syngenta.com
Mobil: +47 994 63 700

FELLESKJØPET AGRI

www.felleskjopet.no

Leverandør av maskiner, redskap og driftsmidler til Golf og Fotball baner

Forhandler av: John Deere sylinder og rotor klippere, Traktor, Transportbiler og luftemaskiner. Redexim, redskap for vedlikehold av naturgress og kunstgress. Wessex slepeklippere, beitepussere og oppsamlere. Tru Turf Greenrulle. Buffalo Turbin løvblåser. Avant redskapsbærer. K-Vagn tilhengere og løv oppsamlere. Tokvam snøfres og snøskjær.

Salgsrepresentanter:

Morten Bunes
+47 40442819
Morten.Bunes@felleskjopet.no
Området: Oslo, Viken, Innlandet, Agder, Vestfold og Telemark, Vestland, Møre og Romsdal og Rogaland

Ole Albert Kjosnes
+47 93208375

Ole.Albert.Kjosnes@felleskjopet.no
Området: Trøndelag, Nordland og Troms og Finnmark

HUSQVARNA NORGE AS

www.husqvarnagroup.com

Adresse: Varnaveien 35, 1526 Moss, Norway
Telefon: +47 69 10 47 71

Bjørn Kaas

Sales Manager

E-post: bjorn.kaas@husqvarnagroup.com
Mobil: +47 902 74 606

Forhandler av: Husqvarna tilbyr fullsortiment produkter innen gress og trepleie, inkludert robotgressklippere og batteriprodukter for profesjonell bruk. Med flåtestyringssystemet FLEET oppnår man i tillegg full kontroll over maskinparken.

FLORATINE NORGE

www.floratine.no

Adresse: Gullfunnet 50, 1570 Dilling

Morten Eirik Engelsjord

Mobil: +47 480 92 582
E-post: morten@floratine.no

Mikael Waldner

Mobil: +47 414 47 091
E-post: micke@floratine.no

Forhandler av: spesialgjødsel i fast og flytende form, biostimulanter, jordforbedringsmidler, sand til toppdressing, sprøytesåingsprodukter og plenfrø til golfbaner, fotballbaner og andre arealer med slitedekke av gras, samt luftepinner, hullpiper og underkniver til ulike typer av luftere og klippere. Tilbyr rådgiving innenfor nybygging, rehabilitering, renovering og skjøtsel av golf- og fotballbaner.

S48 VANNINGSANLEGG AS

www.s48.no

Post@s48.no
Adresse: Drengsrudbekken 11, 1383 Asker

Serhat Øzsatici

Mobil: +47 958 96 688
E-post: serhat@s48.no

Lars Carlson

Mobil: +47 958 96 689
E-post: lars@s48.no

Rainer Hivand

Mobil: +47 916 05 992
E-post: rainer@s48.no

Forhandler av: Otterbine fontener, Spectrum TDR måler, Par Aide, kunstgress, Golfbaneutstyr.

SKAARET LANDSKAP AS

www.skaaret.no

Adresse: Drengsrudbekken 11
Pb 138, 1371 Asker

Sand og jord

Kontakt: **Tom Nøkleby**
Mobil: +47 911 35 580
E-post: tom@skaaret.no

Ombygging og vedlikehold av golfbaner

Mads Thers

Mobil: +47 45 76 46 09
E-post: mads.thers@skaaret.no

Tilbyr: Totalleverandør innen grøntanlegg og grunnarbeider. Ombygging av golfbaner. Sand til toppdress og bunkersand. Vekstmedie, plenjord og ferdiggress. Vedlikehold på golfbaner som vertikalskjæring med oppsamling, lufting, toppdressing av fairway, sprøyting og mere.

POSITEC NORDIC AB

Lars Ove Klokkerengen

Business Development Manager Norway

mobil: +47 919 12 122
E-post: lars-ove.klokkerengen@positecgroup.com

Positec Nordic AB

Granitvägen 11
553 03 Jönköping - Sverige

* EAGLE

INDIGROW AS

www.indigrow.com indigrow.se

Håkan Eriksson

E-post: hakane@indigrow.com
Mobil: +46 7 024 85 080

Peter Olsson

Mobil: +46 76 316 06 44
E-post: petero@indigrow.com

John Smart

Mobil: +44 791 27 80 753

E-post: johns@indigrow.com

Richard Poskitt

Mobil: +46 70 550 43 00
E-post: rposkitt@indigrow.co.uk

Forhandler av: 50 års erfaring i bransjen, tilbyr et omfattende sortiment av golf produkter. Vi er spesialister på organisk gjødsel, slow-release gjødsel, seaweed produkter, blad gjødsel, flytende gjødsel og fast gjødsel. Har et stort sortiment av alle typer frø for profesjonelt sportsgress og landskapsmiljø. Leverer også rotstimulatorer og jordforbedringsmidler.

GS90 AS

www.gs90.no

Adresse: Barlindveien 44, 3512 Hønefoss
Telefon: 32 11 43 90
E-post: post@gs90.no

Mona Skogmo Hansen

(utstyr til golfanlegg)

Mobil: +47 901 45 800
E-post: mona@gs90.no

Jardar Johnsrud

(sprøytesåing og gjødsling)

Mobil: +47 915 87 715
E-post: jardar@gs90.no

Tilbyr: Stort produktutvalg til drivingranger og andre øvingsområder. Bredt sortiment av utstyr til golfsanlegg. Rikholdig utvalg av håndredskaper og verktøy for greenkeepere. Stor leverandør av beskyttelsesnett og bagskap.

GVM GRÄSVÅRDMASKINER AB

Stefan Sandegård

Mobil: +47 406 04 482
E-post: _____

VVS COMFORT AS

www.torovanning.no

Adresse: Håndverkerveien 6, 1820 Spydberg
E-post: vanning@vvscomfort.no

Tobias Rosendahl

Mobil: +47 45 65 28 95
E-post: tobias@vvscomfort.no

Deler og forsendelser:

André Eriksen

Mobil: +47 95 14 22 18
E-post: andre@vvscomfort.no

Service:

Vidar Borger

Mobil: +47 45 14 22 18
E-post: vidar@vvscomfort.no

Vi tilbyr: Vanningsanlegg fra Toro med styresystem, spredere og sensorer. Field Scout Soil Meters og andre instrument fra Spectrum. Styresystem fra Bailoy og spredere fra Perrot. Pumpestasjoner fra Speroni, Grundfos og Stairs. Koblinger, sveisedeler og PE-rør for en komplett installasjon av vanningsanlegg. Service og kunnskap for en mer effektivt bruk av ressursene våre.

NORSK NATURGJØDSEL

www.naturgjodsel.no

Adresse: Rindavegen 180, 4354 Voll
Telefon: +47 51 42 00 22

Tone Rosnes

mobil: +47 415 54 095
E-post: tone.rosnes@naturgjodsel.no

Ole Gunnar Fuglestad

mobil: +47 950 57 822
E-post: olegunnar.fuglestad@fkra.no

Vi tilbyr: kortreiste miljøprodukter til golf/grøntanlegg basert på norsk kyllingmøkk som tilsettes næringsstoffer etter kundens behov.

NIBIO

www.nibio.no

NIBIO Turfgrass Research Group / Diagnoselaboratoriet

Trygve S. Aamlid (forsker Landvik)
E-post: trygve.aamlid@nibio.no,
Tlf: 905 28 378

Tatsiana Espevig (forsker Landvik, kontaktperson
diagnoselaboratoriet)

E-post: tatsiana.espevig@nibio.no
Tlf: 406 23 778

Karin Juul Hesselsoe (forsker Landvik)
E-post: karin.hesselsoe@nibio.no
Tlf: 413 96 851

Anne F. Borchert (forsker Landvik)
E-post: anne.borchert@nibio.no
Tlf: 412 10 568

Trond Pettersen (forskingstekniker /
headgreenkeeper Landvik)
E-post: trond.pettersen@nibio.no
Tlf: 918 24 828

Jørgen Hornslien (Forskingstekniker /
headgreenkeeper Apelsvoll)
E-post: jorgen.hornslien@nibio.no
Tlf: 415 76 165

Diagnose av plantesykdommer og identifikasjon av andre skadegjørere. Rådgiving og veiledning for anlegg og skjøtsel av golfbaner og andre grønntanlegg. Forsker på gress, og plantesykdommer. Leverer forskning til STERF, og andre aktører.

PGM AS

www.pgm.no

Adresse: Vestre Hurdalsveg 31, 2032 Maura
Telefon: +47 66 81 33 00

Thomas Nicolaysen

Mobil: +47 950 51 576
E-post: thomas@pgm.no

Forhandler av:

- Gjødsl & frø
- Baneutstyr
- Rangeutstyr
- Golfbiler
- Simulatorer

TVEITPARK AS

www.tveitpark.no

Post og besøksadresse: TveitPark AS
Krusemarka 5, 4365 Nærbo

Frøde Tjelta

Mobil: +47 934 93 537
E-post: post@tveitpark.no

Hovedimportør av Baroness og Bernhard i Norge
Alt av maskiner til proff bruk på golf,
park og grøntanlegg.

VANNING AS

www.vanning.no

Adresse: Bolerveien 13, 1455 Nordre Frogd
Telefon: +47 64 93 60 60

Olav Dvergsdal

E-post: olav@vanning.no
Mobil: +47 900 84 923

Vi tilbyr: Vi tilbyr: Robotløsninger fra Belrobotics til Driving Range, klipper og plukker. Store profesjonelle klipperboter til store arealer på Golfbaner, Fotballbaner og Park. Merkeroboter fra TinyMobileRobots som kan merke på Driving Range, Fotballbaner, Parkeringsplasser++. Alt utstyr til Driving Range fra RangeKing. Leverer også automatiserte Vanningsanlegg til alle arealer i Norge, både Pop-up og drypp.

ICL

www.icl-sf.com

Tomas Sättlin
Mobil: +46 705 086 075
E-post: tomas.sattlin@icl-group.com

ICL er verdensledende innen gress og plante industrien. Alt vi gjør er fokusert på ett formål: for å få gress, planter og avlinger til å vokse bedre. ICL gir deg fremragende produkter og løsninger som gir perfekt gress. Vi tilbyr et stort utvalg av høykvalitets gressfrø og gjødsl, alt som gjør golf greener raskere, sportsbaner sterkere og parker grønnere. Gjennom kontinuerlig forskning og utvikling, med den beste tilgjengelige teknologien, har ICL svar på alle krav du stiller. Vi gjør dette mulig ved å tilby en rekke spesialprodukter som inneholder innovative teknologier som kontrollert og langsomtvirkende gjødsl og et ledende utvalg av våtmidler, biostimulanter og gressfrø. Vårt engasjement for en grønnere verden spenner over hele verden. Vi serverer alle verdens grønne markeder som golf og sport områder, gartneri og spesialitets avlinger, noe som gjør oss unike.

SVEIN D OLSNES: ARKITEKT

olsnes-arkitekt.no

SVEIN D OLSNES² ARKITEKT

Adresse: Morgedalsveien 14, 4021 Stavanger
Svein Drange Olsnes,
Member of the European Institute of
Golf Course Architects-EIGCA
Mobil: +47 913 50 869
E-post: svein.d@olsnes-arkitekt.no

Golfbanearkitekt for reguleringsplaner, utviklingsplaner, nye prosjekter og ombygginger. Byggeledelse og oppfølging i byggeperioden.

JORDELIT AS

www.jordelit.no

Telefon: +47 45 29 02 82
Magnus Myhre
E-post: magnus.myhre@jordelit.no
Mobil: +47 452 90 282

Vi tilbyr: gjødsl, frø og sand: Spesial produkter innen gjødsl og biostimulanter vættemiddel mm. Frø som er tilpasset golf/ sportsanlegg og alle typer av grøntanlegg. Noen av våre leverandører er: ICL, Syngenta Lawn and Garden, Sibelco Nordic.

GLOBAL TURF SYSTEM AS

www.globalturfssystem.com

Adresse: Stensrudveien 7, 1474 Lørenskog

Øystein Nøkland
Mobil: +47 902 47 979
E-post: on@globalturfssystem.com
Tobias Nøkland
Mobil: +47977 04 742
E-post: tn@globalturfssystem.com

Vi tilbyr: Spesialutstyr til vedlikehold av golf, fotball og parkanlegg.

Forhandler av: PCDrøneringsrør, Campey Turfcare, Dakota dressere, Vredo såmaskiner, Trilo vertikalskjærere og oppsamlere, TM Systems, Infincut klippere, First Products, Aerovator, Salsco greensrulle, Classen torvskjærere, AFT Sandbender. Vi har også mange maskiner til utleie. Club Car golfbiler og VGR Topchanger sandinjeksjon og lufter

GRESSPESIALISTEN

www.gressspesialisten.no

Atle Revheim Hansen
mobil: +47 92 86 46 30
E-post: atle@gressspesialisten.no

Vi tilbyr: Golfbanekonsultasjon, Greenkeeping, Driftsplaner og systemer, Konsultasjon og rådgivning for bane, konsultasjon og rådgivning for klubb, Oppgraderinger og ombygginger, leverandør av Indigrow-produkter.

TIUREN KONSULENTTJENESTER

www.tiuren.no

Hans Ording
mobil: +47 92 21 45 95
E-post: hans.ording@tiurn.no

Vi tilbyr: Sertifisert opplæringsvirksomhet, sertifisert kontrollvirksomhet, truckførerkurs, maskinførerkurs og kranksurs.

ROSENGREN & NILSSON

www.rngroup.se

Jimmy Nilsson
mobil: +46 73 36 09 817
E-post: jimmy.nilsson@rngroup.se

Vi tilbyr: Et modernt metallgjuteri med stolte tradisjoner. Vi hjelper deg med tanker og løsninger som gjør at du kan ta skilting til neste nivå.

TURF CARE AS

www.turfcare.no

Adresse: Knut Bjørhusvei 29A, 3025 Drammen
Lageradresse: Vestre Sponeveien 625, 3340 Åmot

Espen Bergmann
Epost: espen.bergmann@turfcare.no
Epost: espen_bergmann@hotmail.com
Mobil: +47 46 41 79 09

Leverandør av:

Toppdressing, vekstmasser, dreneringsgrus. Transport av sand. Spesialgjødsel i fast og flytende form. Biostimulanser, jordforbedring, vannkonserverings- og vættemidler, spesialprodukter, enkeltsorter frø og frøblandinger. Maskiner for vedlikehold av grøntanlegg, kassettsystemer, slipemaskiner og slidedeler. Teknisk rådgivning innen bygging og vedlikehold, jordanalyser og maskinelt vedlikehold. Transport og henting ved lager.

Forhandler av:

Sibelco, TourTurf®, Custom Agronomics Inc., Ecoforma Organic AB, Agri PAC World, DSV Frø Danmark A/S, Maskinmægler.dk: Maredo®, Blue Bird, Lastec Mowers, Smithco, Turfco®, Wiedenmann GmbH.

PARKMASKINER AS

www.parkmaskiner.com

Adresse: Vestfjordveien 66B
3142 Vestskogen

Tor Mjøen
Mobil: +47 900 48 584
E-post: tor@parkmaskiner.com

Vi tilbyr: Maskiner til park å anlegg.

e-Car Norge AS

www.club-car.no

Besøks-/leveringsadresse:
Åkebergmosen 2
1640 Råde

Geir Inge Undhjem
Mobil: +47 900 54 683
E-post: geir@ecar.as

Nils Petter Erikson
Mobil: +47 909 82 722
E-post: nilspetter@ecar.as

Forhandler av: Club Car golfbiler. Egner seg også utmerket til park- og idrett, kirkegårds-administrasjoner, eien-
domsselskaper, industribedrifter, campingplasser osv.

Chrisco Sport AS

www.chrisco.no

Fossumveien 70
1359 Eiksmarka
Tlf: +47 67166 920

Jon Anders Wahlund
E-post: jaw@chrisco.no
Mobil: +47 901 81 000

Petter Ulberg-Kristensen
E-post: petter@chrisco.no
Mobil: +47 957 87 795

Vi tilbyr: Leverandør av Hægges baneutstyr fra Tee til klubbhus, utslagsmatter, Range Servant range maskiner og plukkere, Relox Robotplukker for range, Unisport kunstgress for driving range og treningsområder, EZ-GO og Cushman golf- og arbeidsbiler, Sikkerhetsnett og aluminiums stolper med feste materiell.

GOLFBILEN

www.golfbilen.no

Adresse: Gamle Sørlandske 181
2073 Sande

Matthias Gullberg
Mobil: +47 413 42 770
E-post: matthias@golfbilen.no

Vi importerer litium kjøretøy sammen med golfklubbene for å kutte priser. Vi tilbyr alle type golfbiler, arbeidsbiler og spesialfordon.

RANGE SERVANT AB NUF

www.rangeservant.com **RANGE SERVANT**

Adresse:
Skallebackavägen 11
302 41, Halmstad, Sweden

Erling Steen
Sales Norway
Mobil +46 35 17 74 84
E-post: erling.steen@rangeservant.com

Vi tilbyr: Drivingrange utstyr

* BIRDIE

FAS-TEC AS

www.fas-tec.no

Adresse: Åkebergmosen 2
1640 Råde

Geir I Undhjem
Mobil: +47 900 54 683
E-post: geir@fas-tec.no

Vi tilbyr: Glassrekkverk. Gjerder i aluminium og stål. Vinterhager i glass og aluminium. Glassfasader, dører og vinduer. Blikkenslagerarbeider. Leverandør av HIKIO verktøy. (Tidligere Hitachi).

ØSTFOLD GRESS

ostfoldgress.no

Adresse: Rød Gård, Gullfunnet 50, 1570 Dilling
Telefon: +47 69 26 60 50
E-post: info@ostfoldgress.no

Johnny og Ole Christian Trandem

Mobil: +47 90 93 18 18

Vi tilbyr: Ferdigplen til golf og parkanlegg. Utfører også anleggsgartnerfortjenesten og etablering av sportsanlegg i hele Norge inkludert hydrosåing, beplantning, steinlegging og graving.

STRAND UNIKORN

strandunikorn.no

Adresse: Postboks 103, 2391 Moelv
Telefon: +47 62 35 15 00

Bjørn Molteberg
Mobil: +47 911 45 996
E-post: bmo@strandunikorn.no

Forhandler av: grasfrø til alle typer grøntanlegg, inklusive spesialblandinger, gjødsel og plantevernmidler.

SUSTÅNE NATURAL FERTILIZER

www.sustane.com

Russel Riley
Mobil: +44 (0) 7552 874422
Office: +44 (0) 1258 458458
E-post: russellr@sustane.com

THE AQUATROLS COMPANY

[Home - Aquatrols](http://Home-Aquatrols)

Aquatrols er verdensledende innen utvikling av avanserte surfaktanter og andre spesialteknologier som maksimerer effekten av vann og innsatsmidler i det profesjonelle banegress- og hagebruksmarkedet.

Louise Amos EU Marketing Manager
Mobil: +44 7546 093029
E-post: lamos@aquatrols.com

Switch to Suståne delivers strong and sustainable greens at Wildernesse Golf Club

A greens programme from Suståne® has been praised for delivering sustainable, steady and healthy growth at Wildernesse Golf Club.

After making the switch six years ago, Course Manager Mark Todd cites that the combination of bi-monthly granular feeds and regular liquid applications has actively encouraged the natural soil biology, helping to reduce disease occurrence and in turn costly fungicide applications.

Wildernesse is widely recognised as one of the finest courses in Kent, with tree-lined fairways and fast-paced push-up greens regularly playing host to a number of England Golf and Kent County events. On the maintenance,

Mark is supported by a team of ten. “For us, sustainability begins with working with what we have, looking at ways of encouraging both the biology and the species we want for our greens” explains Mark. “We chose the organic route to be more in-keeping with the older-style construction and straight away spoke to Suståne® after hearing great feedback from other clubs.”

“Russell Riley from Suståne® came in and, following some soil analysis, created a programme which we first trialled on our chipping greens. After just six months we could see the good results it was achieving which was when we decided to roll the programme out across all of our 20 greens.”

The programme consists of Suståne’s 4-6-4 slow-release fertiliser, 5-2-4+Fe and Suståne® Turf Revival® 6-2-4 which is applied regularly, in addition to being Mark’s ‘go-to’ for post renovation recovery. Turf Revival® 6-2-4 combines sources of water-soluble nitrogen with Suståne’s unique organic compost base which supplies a range of nutrients to enhance recovery and replenish soil - including a rich supply of humus and mycorrhizal fungi which contribute to efficient nutrient uptake and overall plant health.

“We have definitely noticed an improvement in plant health, less disease activity and steady growth – not peaks and troughs which tend to be evident with other products. We have also seen an increase in our bent population which is obviously beneficial for a more sustainable management approach moving forwards.”

Mark continues, “In addition to our regular feeds, we’ve also had great success with Suståne®’s Bolster® liquid plant biostimulant.” Bolster® is specially formulated to prepare plants for stress conditions by increasing root mass and growth, and accelerating chlorophyll production, improving its tolerance to heat, cold & frost and minimising pressure from parasitic nematodes.

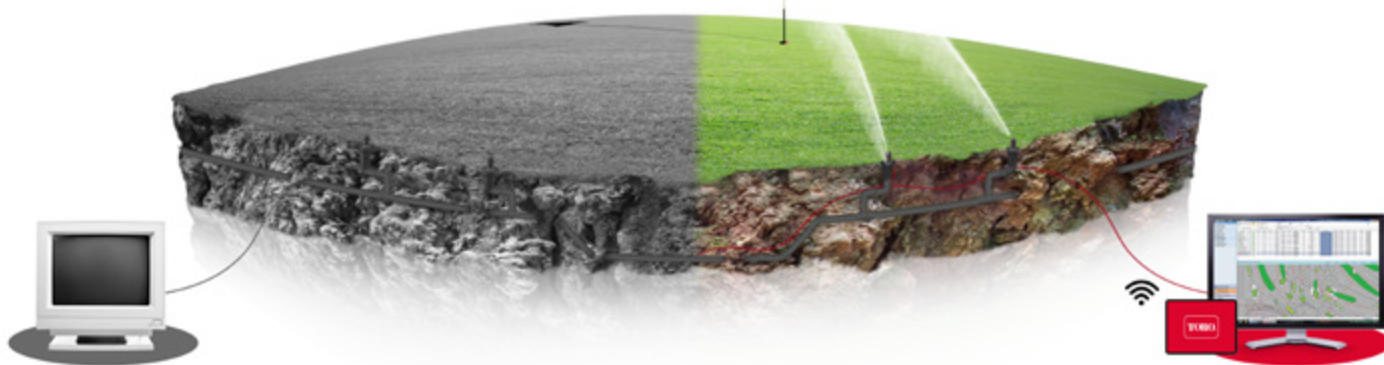
Agency contact – Louise Challiss - louise@panpublicity.co.uk
Pan Publicity Limited, The Creative Exchange, 11 Church Lane, Gorleston,
Norfolk NR31 7BE UK Tel: +44 (0)1493 440047 - Fax: +44 (0)1493 440048
www.panpublicity.co.uk

Client contact – Russell Riley - russellr@sustane.com
310 Holiday Avenue, Cannon Falls, Minnesota 55009, USA
Tel: +44 (0) 1258 458458 - Web: www.sustane.com

TURN OLD IRRIGATION

Et eldre 2-wire system med for eksempel FD-dekoder som gir begrenset kontroll og feedback kan enkelt oppgraderes til et modernt anlegg.

Toro Lynx LAC setter en ny standard for rehabilitering av eksisterende anlegg. Kompatibel med FD-dekoder for enkel hull for hull oppgradering.

LES MER

Count on it.

www.torovanning.no

GS90

SATS PÅ RANGEN - ØK INNTEKTENE

Ved å ta i bruk noen enkle virkemidler kan du gjøre rangen mer attraktiv for spillerne. GS90 har alt du trenger for å gjøre det SKIKKELIG morsomt å være på rangen - spør oss om tips!

MESTRING GIR STABILE MEDLEMSTALL

Med det riktige utstyret på rangen blir det enklere for spillerne å gjøre fremskritt. Med framgang følger mestringsfølelse. Med mestringsfølelse følger medlemmer som kommer tilbake - igjen og igjen.

GS90

901 45 800

mona@gs90.no

www.gs90.no

RANGE OG PUTTINGGREEN

BANEN

GREENKEEPERREDSKAP

KUNNSKAP * PLANTEVERN

PLANTEVERN PÅ GOLFBANER:

Hva gjelder nå?

TEKST: Agnar Kvalbein

Gressforum har gjennom flere år informert om kommende regler. Sist sommer ble ny forskrift om plantevernmidler gjort gjeldende. Her får du en oversikt over hva som er nytt.

Det er viktig å holde fast på hovedprinsippet: Etiketten for plantevernmidler angir i detalj hva som er tillatt bruksområde, og regler for dosering, sprøyteintervall, avstand til vann og andre begrensninger skal følges. Se også artikkel om integrert plantevern.

FELLES REGLER, MEN ULIKE MIDLER FRA LAND TIL LAND

Ny forskrift er en del av EU sitt regelverk, men det betyr ikke felles godkjenning av plantevernmidler. Når firmaene søker om å få godkjent et nytt middel, vil saksbehandlingen skje i bare ett av de nordiske land., men dette betyr ingenting for brukerne. Det er fremdeles det enkelte lands myndigheter som bestemmer om middelet godkjennes. Vi må derfor leve med at tilgangen fra plantevernmidler varierer fra land til land og til og med at teksten på etikettene kan være forskjellige fra Sverige til Norge. Begrunnelsen for dette er at miljøforholdene varierer fra land til land.

OFFENTLIG TILGJENGELIGE AREALER

En del plantevernmidler, som på etiketten har fått varselsordet FARE, kan ikke brukes på arealer som er åpne for allmenn ferdsel. Disse midlene er ikke aktuelle for bruk på golfbaner.

På barns lekearealer er all bruk av plantevernmidler forbudt. Det må vurderes om dette er aktuelt for en del fotballanlegg som står åpne for ungene i nabolaget. Det vil sikkert gjelde ugras-

sprøyting i ballbinger tilsvarende nærmiljøanlegg.

ÅKERHOLMER

Med unntak av stubbebehandling er det ikke tillatt å bruke plantevernmidler i «åkerholmer». Det kan kanskje diskuteres om dette begrepet er Varsling og merking ved sprøyting

§ 23 gir klar anvisning om at sprøytede arealer skal merkes med Mattilsynet standard plakat. Plakaten skal stå 7-21 dager dersom det ikke står noen annet på etiketten.

Denne bestemmelsen har NGA diskutert med Mattilsynet fordi det er komplisert å merke et stort antall greener uten at dette kommer i konflikt med vedlikehold og spill. Uten at Mattilsynet forpliktes av dette, anbefaler jeg at alle stier og veier som krysser behandlede gressarealer merkes med plakat. På tee og greener er det bare golfspillere og det er svært få andre som går på disse spilleflatene. Derfor anbefaler vi å informere golferne med plakat ved tees der det er naturlig å starte en golfrunde (1,10, 19).

Det er også et krav at birøktere og andre med tilsvarende rettigheter skal varsles før sprøyting. Når det sprøytes langs offentlig vei skal maskinen ha et skilt som sier «Sprøytearbeid pågår». Det er naturlig alltid å ha dette skiltet på når vi anvender plantevernmidler på en golfbane, slik at vi opplyser om at dette i dag ikke er flytende gjødsel.

Husk også å varsle de ansatte som skal ut å gjøre vedlikehold i området.

De går ikke veien om første tee. Det må beskrives i internkontrollsystemet hvordan dette skal gjøres.

I noen tilfelle må området sperres av etter sprøyting. For eksempel sier etiketten til Medallion TM: Anbefalt verneutstyr må nyttes dersom en går inn i behandlet område, eller håndterer behandlede plantedeler i en periode på 24 timer etter sprøyting.

FUNKSJONSTEST AV SPRØYTEUTSTYR

Funksjonstesting har vært vanlig i landbruket lenge. Nå blir det et krav til alle som anvender yrkespreparater. Nytt utstyr skal oppfylle kravene. Sprøyteutstyr skal testes hvert 5. år fram til 1.januar 2020. Deretter skal det kontrolleres hvert tredje år. Alle åker- og tåkesprøyter skal ha gyldig registreringsmerke fra 26.november 2016. Det vil gjelde alt som har sprøytebommer over 3 meter.

Det er ennå ikke bestemt hvilke regler som skal gjelde for mindre sprøyter. Det kommer en endring i forskrift (med offentlig høring) om dette. EU åpner for at håndholdt og ryggbåret utstyr kan unntas fra kravet om funksjonstesting. For traller med korte bomber er reglene ikke klare. Det diskuteres om de skal ha lenger testintervall enn åkersprøytene.

AUTORISASJONSBEVIS

Ny forskrift skiller det mellom yrkespreparater og hobbypreparater som tidligere. Det er presisert at yrkespreparater ikke kan anvendes privat

OVER: Det nye symbolet som angir kronisk helsefare

TIL VENSTRE: Har Bjaavann golfklubb «åkerholmer»? De fleste vil mene det.

selv om man har autorisasjon, og det er innskjerpet at den som har sertifikatet selv må hente preparatet hos forhandler og faktisk gjøre sprøytearbeidet.

Autorisasjonsbeviset er, som tidligere, basert på at man har gått kurs, bestått prøve og at man har et yrkesmessig behov for plantevernmidler. Det er fylkesmannen landbruksavdeling som administrerer ordningen med kurs. Hjemkommunen avgjør om du har et yrkesmessig behov for autorisasjon.

De som har tatt autorisasjonskurs i EU/EØS-land kan slippe den praktiske opplæringen, men må avlegge den teoretiske prøven på norsk.

Mattilsynet tilbyr kurs på nett for dem som skal fornye autorisasjonen (etter 10 år). Første gang må du gjennomføre kurs med praktisk opplæring. Fylkesmannens landbruksavdeling har oversikt over kursleverandører i fylket.

SPRØYTING NÆR VANN

Mange plantevernmidler skader vannlevende organismer. Etikettene angir minsteavstand til vannforekomst ved

sprøyting. Forskriften angir en generell minsteavstand på 3 meter, og pålegger alle som sprøyter nær vann å gjøre konkrete tiltak for å redusere faren for avdrift til vann. Slike tiltak kan være valg av dyser med lite avdrift, bruk av «skjørt» eller valg av minst farlige preparat (for eksempel Medallion fremfor Delaro).

Det er diskutert om kummer og nedløp er å betrakte som vannveier. Definisjonen i forskriften sier at vannforekomst er en betydelig mengde overflatevann... Etter min vurdering kan ikke et sluk på en golfbane eller langs en fotballbane falle inn under denne definisjonen slik det står nå, men Mattilsynet arbeider med en veiledning til forskrift og der vil avstand til vann bli tatt opp.

GAMLE PREPARATER

Det er nå generelle regler for bruk av preparater som ikke lenger er godkjent. De kan selges inntil 6 måneder etter avviklingsvedtak og brukes innen 18 måneder.

NY FARE-MERKING PÅ ETIKETTENE

Det arbeides for å standardisere fare-

symboler over hele verden. Heretter skal det brukes enkle symboler, pliktogram, i en rød firkant. Tidligere var disse symbolene angitt på oransje bunn.

Det er kommet et helt nytt pliktogram som angir kronisk helsefare. Det brukes på preparater som kan gi kreft, skade arvestoff, redusere fruktbarhet, gi fosterskader, gi lungeskader ved svelging, er allergifremkallende eller kan skade organer ved lave doser.

I tillegg til pliktogrammene kan det stå enten FARE eller ADVARSEL. Ordet fare brukes på midler i høyeste farekategori. Mindre farlige preparater er merket med advarsel. Ingen midler merket med FARE kan brukes på områder som er åpne for allmenn ferdsel.

KRAV OM DOKUMENTASJON

Det skal føres journal over all bruk av plantevernmidler. Denne skal oppbevares i minst tre år, og skal ikke bare opplyse hvilke preparat som er benyttet, sted, dose og tidspunkt. Det skal også dokumenteres at prinsippene for integrert plantevern er fulgt. Dermed blir dokumentasjonskravet langt mer omfattende enn tidligere. Se egen artikkel om integrert plantevern. ***

Spredning og sprøyting

Pro-ESpray

Utviklet for moderne drift

Pro-ESpray er en profesjonell sprøyte utviklet for høy ytelse, presisjon og driftssikkerhet. Velg mellom stillestående batteridrift eller bensinmotor for maksimal fleksibilitet i arbeidshverdagen.

- Utviklet for profesjonelle brukere innen park, golf og anlegg
- Tilgjengelig som batteridrevet eller bensindrevet modell
- Høykapasitets løsning med kraftig membranpumpe
- Jevn og stabil væskeflyt med høy presisjon
- Individuell treveis seksjonskontroll på bom
- 3 eller 4 meters bomalternativer
- Triple dyseholdere for enkel og nøyaktig sprøyting
- Effektiv tankomrøring
- Ergonomisk kontrollpanel med alle funksjoner lett tilgjengelig
- Integreert sikkerhet med nødstop og beskyttelsessystemer
- Lavt støynivå (batteriversjon)
- Ingen ladetid ved bruk av bensinmotor

Fremtidens granulatspreder

Enklere
Stillere
Smartere

Den nye elektriske granulatspreder fra Techneat er utviklet for å gjøre arbeidet både lettere og mer effektivt. Med elektrisk fremdrift og elektrisk drift av spredemekanismen får du en moderne løsning som kombinerer brukervennlighet, presisjon og miljøhensyn.

- Elektrisk drift – både fremdrift og spredning går på egen motor
- Svært enkel å betjene – intuitive og oversiktlige kontroller
- Stillestående – ideell for bruk i boligområder og offentlige miljøer
- Miljøvennlig løsning – ingen direkte utslipp under drift
- Kostnadseffektiv investering
- Perfekt for store områder – effektiv og jevn dekning
- Tilgjengelig med tilhenger – ta med ekstra granulat og dekk enda større flater

TveitPark

Ta kontakt: Mob: 934 93 537 - E-post: post@tveitpark.no - www.tveitpark.no

GRESSPLEIE SOM GJØR EN FORSKJELL

Våre elektriske gresspleiemaskiner er designet for å hjelpe deg med å jobbe smartere, ikke hardere. De sparer tid, reduserer miljøpåvirkningen og gjør det enklere å holde golfbanene perfekte – dag etter dag. Maskinene våre gir deg ikke bare et godt resultat, men tryggheten av å ha tatt et bærekraftig valg for både banen og fremtiden.

JACOBSEN

ECLIPSE 360 ELITE

Setter ny standard for effektivitet. Den eliminerer behovet for hydraulikk og batterivedlikehold, samtidig som den reduserer utslipp. Med en imponerende rekkevidde og unik batterilevetid, får du en klipp av høyeste kvalitet, hver gang.

BRANSJELEDENDE GARANTI

5 ÅR

ECLIPSE 360 ELITE

UTFORSK HELE SORTIMENTET PÅ NETTSIDENE VÅRE

GVM
GRÄSVÅRDSMASKINER

RANSOMES

JACOBSEN

TURFCO

Smithco

Gräsvårdsmaskiner etablerer seg i Norge – Din nye grøntarealpartner!
Nå er vi her for å tilby de beste løsningene for dine grøntarealer. Med vår lange erfaring innen gresspleiemaskiner og store interesse for utvikling og bærekraft, er vi klare for å møte dine behov.

grasvardsmaskiner.se

– Sammen har vi en flott mulighet til å dele erfaringer, utvikle og virkelig styrke vår posisjon innen profesjonell gressforvaltning i Norden. Det blir både spennende og inspirerende å se hva vi kan få til sammen! **Fredrik Rosdahl**

– Det er når vi samles om felles mål og utveksler kunnskap at vi virkelig gjør en forskjell. Jeg ser frem til å være en del av reisen vi nå legger ut på i Berner Turf.» **Håkan Eriksson**

Bilde fra Staffanstorp

Kontaktinformasjon – Berner Turf i Sverige

- **Håkan Eriksson**+46 70 248 50 80- **Fredrik Rosdahl**+46 73 032 03 84fredrik.rosdahl@bernercompany.com
- **Peter Olsson**+46 76 316 06 44peter.olsson@bernercompany.com
- **Stefan Olsson**+46 73 507 13 91stefan.olsson@bernercompany.com
- **Sven Anderson**+46 70 681 90 75sven.anderson@bernercompany.com
- **Saila Innanen**+358 400 47 31 33saila.innanen@berner.fi

Sammen for fremtiden – Berner Turf dannes og forener krefter i Norden

Bransjen vi jobber i er i stadig endring. Klimaendringer, reguleringer og økte krav fra kunder betyr at det er behov for kunnskap, pålitelige partnerskap og fleksible løsninger spesielt i vedlikehold av profesjonelle plener. Derfor er vi stolte av å kunne annonsere et nytt skritt som vil ta oss sterkt fremover – sammen på tvers av landegrenser.

I april 2025 utvidet Berner-konsernet sin virksomhet til Sverige og Norge ved å kjøpe virksomheten til Indigrow AB og Indigrow AS. Avtalen inkluderer ansatte, varelager og kundekontoer, og inkluderer også Indigrows produktsortiment for golfbaner, fotballbaner og grøntområder.

Ved å kombinere vår kompetanse og ressurser er **Berner Turf** skapt – en ny nordisk forretningsenhet med oppdrag om å utvikle, støtte og drive den profesjonelle gressbransjen i tett samarbeid med kunder og partnere.

Berner Turf styrker sin posisjon i Norge ved å komme enda tettere på våre kunder. Vi investerer i flere besøk på stedet, lokal kompetanse og et utvidet produktsortiment som er tilpasset de behovene vi ser i felten. Med et sterkt fokus på bærekraftige løsninger og langsiktige relasjoner, streber vi etter å være en pålitelig partner for alle som jobber profesjonelt med plenpleie i Norge.

Et team som jobber på tvers av landegrenser

Berner Turfs virksomhet omfatter nå Finland, Baltikum, Sverige og Norge. Den nye organisasjonen består av et nordisk produktstyringsteam og landsspesifikke salgsenheter. I Sverige fortsetter virksomheten under Bröderna Berner AB og i Norge under Sjören Berner AS.

– Vi har nå et team der solid lokal erfaring og internasjonalt samarbeid møtes. Hver enkelts styrker og kunnskap får komme til sin rett. Det gir oss en enorm drivkraft innen problemløsning, kundeservice og fremtidig utvikling, sier **Business Manager Saila Innanen**, som er ansvarlig for hele den nordiske organisasjonen.

Kundeservice og utvikling – samtidig

Gjennom hele 2025 vil driften fortsette uten avbrudd – bestillinger, leveranser og kontakter vil fortsette som før. Samtidig planlegger vi allerede for sesongen 2026, da vi vil presentere et nytt, enda sterkere og bredere produktsortiment for våre kunder.

– I tillegg til produktsortimentet investerer vi i servicekvalitet, teknisk kompetanse og kundeorientering. Det handler ikke om å bare fortsette som før – det handler om å gjøre det enda bedre, sier selgerne **Fredrik Rosdahl** og **Håkan Eriksson**.

Global Turf Systems

Maskiner tilgjengelig for utleie

Oversikt over vår utleiepark finner du nedenfor.
Kontakt oss for mer informasjon og booking

Vredo SC100

Utleie av Vredo Supercompact 100 Overseeder gjør den beste ettersåingen med doble disc system
Monteres på 3 punkt

Vredo SC140

Utleie av Vredo SuperCompact 140 Overseeder
140 bredde modellen er etterhengt på hengerfeste

Imants RootPruner

Utleie av Imants Rootpruner. Effektiv for å kutte røtter i bakken!
Kan kutte røtter opp til 100mm tykke
Arbeidsdybde 250mm

Imants Koro FTM

Utleie av Koro Field Top Maker for å frese av toppdekket.
Perfekt for renovering, avretting eller lage golf/bilvoier

Classen torvskjærer

Utleie av Classen PRO Hydro-Drive for skjæring av torv
Enkelt å operere med hydrostat. 18" blad som kan kutte ned til 6,4cm.

Campey BM40

Utleie av Campey BM40 for å vertikalskjære med oppsamling.
Arbeidsbredde 1,55m

Imants Shockwave

Utleie av Imants Shockwave er en lufte, og fjerner kompresjon i bakken, for fairway og fotball.
Arbeidsbredde 1,6m
Arbeidsdybde: 110mm - 250mm

Imants Sandcat

Utleie av Imants Sandcat for å putte sandslisser ned i green.
Må ha tørr sand

AERA-Vator

Utleie av First Products AERA-Vator for å lufte og dekomprimere bakken. Veldig bra for fairway og fotball.
Arbeidsbredde: 1,52 cm

KONTAKT OSS:

www.globalturfsystem.com

Øystein Nøkland
on@globalturfsystem.com

TLF: 90247979

 [Instagram](#)

Tobias Nøkland
tn@globalturfsystem.com

TLF: 97704742

Global Turf Systems

Snart blir det grønt igjen!

Ser på facebook siden til Meland GK at de allerede har klippet greenene i år. Det betyr at snart er det full rulle igjen etter en relativ ustabil vinter. Vi får håpe på det beste.

At det er mange som venter på at banene skal åpne viser bl.a. tabellen under. Dersom vi fordeler antall medlemskap på antall hull, ser vi at det er betraktelig tettere på golfbanene i Norge sammenlignet med våre Skandinaviske naboer:

	medlemskap	hull	medl/hull
Norge	166 843	2 046	82
Sverige	548 856	8 559	64
Danmark	167 028	3 420	49

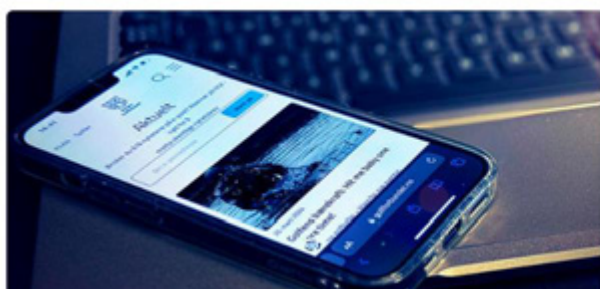
Til tross for at vi har hatt en prosentvis økning i antall medlemmer de 5 siste årene, har det ikke blitt bygget noen nye baner siden 2012. Erfaringer fra de senere årene tyder også på at det ikke har blitt noe enklere å få tillatelse fra offentlig myndighet til å bygge baner.

Krav om utarbeidelse av konsekvensutredning samt utredninger om alternative lokaliseringer gjør planleggingsprosessen svært kostnadskreven. NGF vil i tiden framover intensivere det politiske arbeidet for å påvirke myndighetene til å lage et regelverk for behandling av golfbaneprosjekter som står i bedre stil til hvilke svært beskjedne negative konsekvenser en golfbane kan gi. I de aller fleste tilfeller vil en golfbane gi store positive miljømessige effekter sammenlignet med alternativ bruk av arealet.

I 2026 har vi allerede gjennomført en ny runde med grunnleggende greenkeeperutdanning. Det var totalt 26 deltakere samlet i uken 5 og 6 på Gamle Fredrikstad GK. Parallelt ble de to første ukene av videregående utdanning gjennomført med 11 deltakere.

Anbefaler på det sterkeste at dere abonnerer på **NGF-Nytt**. Dette er forbundets offisielle informasjonskanal. For å abonnere: <https://www.golfforbundet.no/klubb/>

Scroll litt ned på siden og fyll inn e-postadressen din.

Ukentlig nyhetsbrev

Ønsker du å få golfnyheter på e-post?
Meld deg på vårt ukentlige nyhetsbrev NGF-nytt.

Husqvarna®

 Husqvarna

— BRITISH —
MASTERS

HOSTED BY SIR NICK FALDO

Verdensledende innen kommersiell robotgressklipping

Som stolt tittelsponsor for Husqvarna British Masters vet vi hva som kreves for å levere på mesternivå. Med over 30 års erfaring innen robotgressklipping har Husqvarna utviklet et helhetlig og skreddersydd tilbud, betrodd av mer enn 1.700 golfbaner verden over for å holde fairway og rough i topp stand. Fra ni-hullsbaner til mesterskapsarenaer - Husqvarna er der, klar for å gjøre en forskjell.

Se mer på husqvarna.no

Tempo Work

Liten arbeidsbil. Stor verdi

Brukt 2021 fra kr **79.900,-**
exkl. moms

Club Car

Carryall 500 Turf

Carryall 502 Turf

Carryall 500 Ballplukker

Carryall 550 Turf

Samtlige modeller kan leveres med Bensinmotor, Bly/Syrebatterier eller Litiumbatterier

Kontakt oss for tilbud og priser

nils.petter@ecar.as mob 90982722 www.club-car.no

e-Car Norge AS
Akebergmosen 2
1640 Råde

Org. nr. 933155447

FIELDSCOUT

Spectrum
Technologies, Inc.

"To Measure Is To Know"

Soil Meter TDR350 – Weather Station – Turf Firmness

COMPASS START

- Inneholder tang, melasse og avspenningsmiddel for en forbedret spilleflate
- Øker rotmassen og nyttige jordbakterier
- Løser bundne næringsstoffer i jorden til lett tilgjengelige former

Skann for å finne ut mer om Compass Start:

JOHN DEERE GATOR GS, BENSIN ELLER ELEKTRISK

LETT OG SMIDIG – JOBB EFFEKTIVT UTEN BEKYMNINGER

Komfort hele dagen lang

Fra ergonomiske seter til lett styring og smart lagring, Gator GS er designet for førerkomfort

Bensin eller elektrisk

Velg mellom bensinmotor eller elektrisk motor

NYHET!

Stor lastekapasitet

Med en 363 kg lastekasse og 680 kg tauekapasitet, takler Gator GS tøffe oppgaver med letthet

TA KONTAKT
FOR ET GODT
TILBUD

JOHN DEERE

NOTHING RUNS LIKE A DEERE

130 år
Felleskjøpet

Morten Bunes

Salgskonsulent maskin – idrett og golf

Tlf: 404 42 819

morten.bunes@felleskjopet.no

Personalskifte i NIBIO Turfgrass Research Group

Takk til Karin og Michael, velkommen til Rob!

Av Trygve S. Aamlid, Tatsiana Espevig og Anne F. Borchert

Greenkeepere kommer og går, og det gjør gress-forskere også! På Landvik mista vi sist sommer Karin Juul Hesselsøe, som valgte å gå tilbake til sin gamle jobb som greenkeeperlærer på Nordjylland etter seks år som forsker i NIBIO. Og om ikke lenge skal vi ha avskjedsfest for Michael Bekken, som har vært med oss i ca 2 ½ år, men som nå har fått forskersilling ved Trinity College i Dublin, Irland. Samtidig har vi gleden av presenter vår nye kollega, engelskmannen Rob(ert) Kempster, som norske greenkeepere forhåpentlig vil bli bedre kjent med de næreste åra.

Karin

Karin hadde fram til sommeren 2025 en sentral rolle i STERF-prosjektene med utprøving av robotklippere på golfbaner, og hun hadde også hovedansvaret for sortsprøvinga i SCANGREEN. Disse prosjektene er nå overtatt av henholdsvis Anne Borchert og Tatsiana Espevig. I løpet av de seks åra i NIBIO hadde Karin hele tiden hatt fast bopel i Aalborg, og en medvirkende årsak til at hun bestemte seg for å venda nesa tilbake til Danmark var at det, på grunn av vekslingskursen, i løpet av de seks åra ble mindre og mindre lønnsomt for en danske å motta lønn i norske kroner. Men Karin har ikke mista interessen for gress, og vi glade for at hun fortsatt vil være en viktig medarbeider i NIBIO-prosjekt som også omfatter forsøk i Danmark.

Michael

Mange av Gressforums lesere vil huske Michael fra foredrag, bl.a. på NGFs anleggseminar og på NIBIO Turfgrass Field Day. Han kom til Landvik i august 2022 og har markert seg som en solid forsker, hyggelig kollega og NIBIOs beste golfspiller! Michaels fremste interesse har hele tiden vært modellering av golfbaners karbonbalanse, der han i høst fikk et stort nytt prosjekt med finansiering fra STERF, USGA (det amerikanske golfforbundet) og R&A. Men Michael tenker lenger enn golf, og fristelsen til å flytte på seg ble for stor da han sist høst fikk et tilbud fra det velrenommerte Trinity College i Dublin om å bli med i ei forskergruppe som skal modellere Irlands totale karbonbalanse. Så da får vi bare ønske lykke til både med karbonmodeller og golfspill på den grønne øya.

Rob(ert)

Rob begynte på Landvik 1.februar og har så langt brukt mesteparten av arbeidstida på å sette seg inn i ITRI prosjektet som han nå overtar fra Michael. I løpet av året vil dette bl.a. innebære reiser og feltarbeid i Australia, Japan og ulike europeisk land.

Rob er 31 år gammel og kommer fra nordvest-England, der han for fire år siden tok en doktorgrad i biologi ved University of Lancaster. I åra etter doktograden har han jobba, bl.a. med biostimulanter og vætemidler til landbruk og grønntanlegg i CRODA, et av Englands største kjemiforetak.

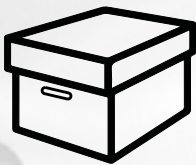
På fritida er driver Rob bl.a. med løping, tennis og golf. Han begynte å spille golf på lokal golfbane allerede som 11-årig og vil nå overta plassen etter Michael på NIBIO Landviks bedriftsidrettslag. I løpet av de første tre ukene på Landvik har han også blitt observert i skiløypene rundt Grimstad. Og nå har han meldt seg inn i Den norske turistforening og ser fram til å gå fra hytte til hytte til sommeren.

Det som først og fremst fikk Rob til å søke forskerstillingen i NIBIO var at han har norsk kjæreste, Elisabeth Larsen, fra Røyse i Buskerud. De traff hverandre som utvekslingsstudenter og har de s. Elisabeth har en doktorgrad i plantefysiologi med hovedvekt på trær, og vi håper og tror at det vil ordne seg med en jobb på Sørlandet for henne også.

Som kolleger i NIBIO Turfgrass Research Group vil vi takke Karin og Michael for flott innsats og godt samarbeid i åra de har vært på Landvik. Samtidig er vi kjempeglade for å ha fått Rob i gruppa og ønsker ham hjertelig velkommen. Til orientering er NIBIO nå i ferd med å ansette enda en ny turfgrasforsker, og vil holde Gressforums lesere oppdatert.

SERVISESENTER

SERVICE - RESERVEDELER

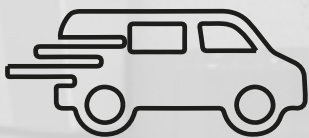
TILBEHØR

Vi har et bredt utvalg av tilbehør og utstyr til våre maskiner slik at maskinene kan bli tilpasset bruken og omgivelsene.

FEILMELDING

Ved levering av maskin vil brukere få god opplæring i enkel feilsøking og vedlikehold. Er det behov for mer hjelp har vi personale med dybdekunnskap.

SERVICE

Hvordan servicebehovet ditt ser ut er forskjellig for alle bedrifter, og kommer helt an på hvordan maskinene brukes.

Vi tilpasser vår servicetjeneste etter ditt behov.

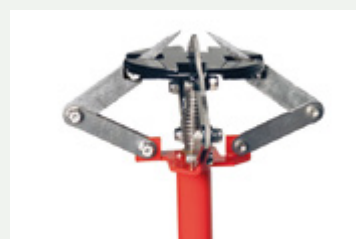
RESERVEDELER

Vi har et stort reservedellager med kort leveringstid. Våre ansatte har bred kunnskap om våre maskiner og hjelper deg gjerne med å finne riktige deler

PAR AIDE PRODUCTS

Par Aide er verdensledende innen produkter og utstyr til golfbaner – et resultat av kompromissløs kvalitet, gjennomtenkt funksjonalitet og tidløst design.

Som ny Norsk forhandler tilbyr vi et bredt sortiment fra Par Aides anerkjente kolleksjon, levert direkte fra vårt lager i Västerås. Med rask levering og markedets mest driftssikre produkter hjelper vi deg med å skape en golfopplevelse i absolutt toppklasse.

Accuform AccuFix

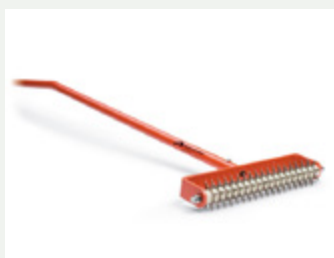
Reparer nedslagsmerker med ett enkelt trykk. **Accuform AccuFix** løfter gresset presist tilbake på plass ved hjelp av fjærbelastet presisjonsteknologi, og er komfortabel å bruke med én hånd. **Raskt, enkelt – og spilleklart** med én gang.

NYHET

Accuform Fixed Spiker

De 28 piggene sørger for effektiv gjennomtrengning av luft og vann. Det perfekte verktøyet for å motvirke overflatekomprimering og forbedre vekstforholdene i gresset. Enkelt i bruk – ideelt for lufting av mindre områder.

Accuform Star Spiker

Robust stålhus på 30,5 cm utstyrt med 18 rustfrie stjernepigger som trenger dypt ned i jorden. Ideell for vertikalskjæring av greener, oppbryting av alger, hjelpesåing og for å sikre optimal frø-til-jord-kontakt.

Accuform AccuSeed

Accuform AccuSeed er spesielt utviklet med justerbare pigger i rustfritt stål som perforerer gresset i ønsket dybde. Dette sikrer optimal frø-til-jord-kontakt og gode etableringsforhold. Valgfri type gressfrø fylles i beholderen, og frøet doseres kun når det fjærbelastede hodet trykkes ned.

Har du spørsmål, lurer på noe eller ønsker å komme i kontakt med oss?

Rainer Hivand
916 05 992
rainer@s48.no

Utemiljø for aktive liv

Ny stilren teepelare från svenskt gjuteri

Under vintern har Rosengren & Nilsson Metallgjuterier utvecklat en ny skylttornslösning för teeskyltar. Den stilrena modellen, kallad **TOWER**, har snabbt väckt intresse hos golfklubbar runt om i Europa.

– Vi har upplevt ett fantastiskt intresse för våra nya stilrena TOWER-teepelare, särskilt eftersom de är enkla att montera i marken och man kan tillföra extra skyltar på de sidor man har behov av, säger vd Jimmy Nilsson.

TOWER tillverkas i Sverige av återvunnen aluminium och består av tre delar som pulverlackeras i valfri färg. Pelaren är 150 millimeter bred och toppas av en gjuten hatt samt en handmålad eller slipad reliefskylt.

Även om produkten i första hand utvecklats som en teepelare har flera klubbar även hittat andra användningsområden. Den kompakta formen och det robusta materialet gör TOWER lämplig som mindre informationsstolpe på andra platser i anläggningen – exempelvis vid stigar, träningsområden eller som diskret skyltning kring klubbhus och faciliteter.

Rasmus Wallén Nilsson, designer med lång erfarenhet av golfskyltar, menar att lösningen passar väl in i klubbarnas arbete med en enhetlig visuell profil.

– Teeskyltar, teemarkeringar och andra informationsskyltar kan designas för att följa klubbens varumärkesprofil och skapa ett mer sammanhållet uttryck på banan, säger han.

För greenkeepers och banarkitekter som vill skapa en mer genomtänkt visuell linje på banan kan TOWER därmed bli ett intressant nytt inslag i verktygslådan – där funktionalitet, hållbarhet och design går hand i hand.

BILD: Jimmy Nilsson med brun TOWER.

Kontakt för mer information:

Rosengren & Nilsson Group

Jimmy Nilsson, CEO. jimmy.nilsson@rngroup.se Tel: +46(0)733-609 817

Högupplösta bilder: karin.hessle@rngroup.se

Sprederkampanje

*25% rabatt på
Eagle serie*

702/752 Series

Electric/IC Rotors

8stk i kartong

952 Series

Electric/IC/SAM Rotors

4stk i kartong

552/752/952 Series

Block Rotors

10stk i kartong

552/752/952 Series

Internals (innsats)

10stk i kartong

Gyldig 15.03.2026 - 31.05.2026

Kan ikke kombineres med andre tilbud

Vi gir rabatt på øverige Rainbird produkter,
Swin Joints, Dekoder, Ventiler, etc.

S/48

LYCKEGÅRD AS

S48 VANNINGSANLEGG AS
DRENGSRUBBEKKEN 11
1383 ASKER www.s48.no

KONTAKT

Serhat 95 89 66 88 serhat@s48.no
Lars 95 89 66 89 lars@s48.no
Rainer 91 60 59 92 rainer@s48.no

Press release

Stockholm, 6 March, 2026

Royal Porthcawl course manager Ian Kinley (centre), who passed away earlier this year, with Husqvarna's Jonathan Snowball and the robotic mower fleet used at the AIG Women's Open.

Husqvarna and The R&A shortlisted for major industry awards following landmark AIG Women's Open activation

Husqvarna, the world leader in robotic mowers, and The R&A, golf's global governing body outside of the USA and Mexico, have been shortlisted in two of the sports industry's most respected awards programmes following their pioneering autonomous mowing activation at the AIG Women's Open at Royal Porthcawl.

The collaboration between The R&A and Husqvarna has been named a finalist in the Best Use of Cutting-edge Technology category at the 2026 European Sponsorship Association Awards and the Tech in Sport Award at the Sport Industry Awards. Both nominations recognise the groundbreaking deployment of Husqvarna's robotic mowing technology across all 18 fairways during a major championship, marking the first time The R&A entrusted an entire fairway operation to autonomous machines.

The project was delivered in close collaboration with the late Royal Porthcawl course manager, Ian Kinley, and his greenkeeping team. Ian, who passed away earlier this year, was instrumental in championing the integration of autonomous mowing at championship level. A widely respected figure within the profession, he led the preparation of the course with characteristic vision, humility and attention to detail.

At Royal Porthcawl, a fleet of 15 robotic mowers, including Husqvarna CEORA units and Automower 580L EPOS models, worked overnight in the build up to and throughout championship week. Monitored via Husqvarna

Fleet Services and supported daily by technicians, the machines delivered consistent, championship-standard conditions while enabling the greenkeeping team to focus on detailed presentation work across greens, tees, and approaches.

Jonathan Snowball, Head of Professional Development at Husqvarna, said: “To be recognised by both the European Sponsorship Association and the Sport Industry Awards is a powerful endorsement of what was achieved at the AIG Women’s Open. This was live championship delivery at the highest level of professional sport, demonstrating how autonomous technology can support elite performance while respecting the craft and expertise of greenkeepers.”

Daniel Lightfoot, Director – Sustainable Golf at The R&A, said: “At the AIG Women's Open, The R&A's collaboration with Husqvarna and the integration of its robotic mower portfolio enabled us to deliver high performance surfaces in a sustainable way through improved resource management, consistent lightweight mowing, and reduced carbon usage. We are proud that this innovative initiative has been recognised through these award nominations, reflecting our shared commitment to sustainability and performance excellence.”

The ESA Awards celebrate best-in-class sponsorship campaigns across Europe, while the Sport Industry Awards recognise excellence across brands, rights holders, and suppliers. Together, the dual nominations reinforce Husqvarna’s position at the forefront of autonomous innovation within global sport.

The winners of the 2026 ESA Awards will be announced on Thursday 12 March, with the Sport Industry Awards ceremony taking place later in the year.

##

Husqvarna Group

Husqvarna Group is a global leader in innovative solutions for managing forests, parks, and gardens, as well as equipment and diamond tools for the construction industry. With an innovative mindset, we are dedicated to delivering high-quality solutions ranging from robotic mowers to chainsaws, watering systems and power cutters, with a strong focus on our customers and future generations. Founded in the Swedish town Huskvarna in 1689, we have been pioneers in our business for more than three centuries. Today, we are mainly operating under the global Husqvarna and Gardena brands, serving consumers and professionals in over 100 countries through

For media information contact:

Tom Skinner
Account Manager, Communications
GMS Agency
www.gmsagency.com
E: tom@gmsagency.com
T: +44 (0) 1438 718 399
M: +44 (0) 7584 665879

Våre løsninger på dine utfordringer

Granulert gjødsel

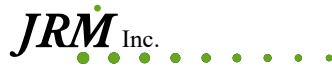
Uorganiske næringsløsninger

Organisk gjødsel,
jordforbedringsmiddel

Frøblandinger

Luftepinner, underkniver

Rooted in Science

Bioestimulanter, bladgjødsel

Ta kontakt med oss:

Micke tlf: 41 44 70 91

Morten Eirik tlf: 48 09 25 82

www.floratine.no

Floratine

...når resultatet er viktigst!

NORGE

GPS styrt - Helt uten kantledning

En robot kan klippe opptil tre fairway og semi rough

Automatisk høydejustering

«VERDENS KRAFTIGSTE
ROBOTKLIPPERE»

En felles GPS-RTK base
dekker alle robotene

GPS styrte robotklippere og balloppsamlere - Helt uten kantledning
En felles GPS-RTK basestasjon dekker alle robotene på hele golfbanen

Kontakt: post@vanning.no - 64936060

vanning.no

Å mestre ugresskontroll

→ Av Alex Cawley, Syngenta Turf Nordics Technical Manager

En greenkeepers guide for optimal ugresskontroll

Greenkeepere har en konstant utfordring med å opprettholde en perfekt gressplen. Effektiv kontroll av ugress er dermed avgjørende for spillertilfredshet og banens estetikk.

Overtake, en ny løsning som nå er tilgjengelig i Norge, er et herbicid med to aktive ingredienser, som hjelper deg å opprettholde perfekt gress – uten ugress.

Det er nå et bra tidspunkt å se på noen grunnleggende prinsipper for å få mest mulig ut av ditt kontrollprogram for ugress. I denne artikkelen destillerer vi nøkkelprinsipper fra Syngentas konsept "Weeding Out Clean Turf" for å hjelpe deg å oppnå overlegne resultater.

Prinsipper for ugresskontroll:

PRINSIPP NR. 1

Kjenn ditt ugress, kjenn din bane. Dette er grunnlaget for kontroll. Effektiv kontroll av ugress begynner lenge før du blander et produkt. Det handler om å forstå ditt miljø og ugresset i miljøet.

> Integrated turf management (ITM)

Ugresskontroll handler ikke bare om sprøyting. Sprøyting er kun en komponent i en bredere ITM-strategi som inkluderer riktig næring, opprettholdelse av gressdekke, reduksjon av komprimering, optimalisert vannhåndtering, sykdomsforebygging og riktig klippehøyde. En sterk og sunn gressmatte er naturlig mer resistent mot ugressinvasjoner.

> Identifisering er avgjørende

Ugress har forskjellige egenskaper. Korrekt identifisering er avgjørende siden det kan hjelpe til med å forklare hvorfor ugresset er der, og kan hjelpe med å finne passende kontrollstrategi. For eksempel kan visse typer ugress indikere problemer med jordens pH-verdi, drenering, fertilitet eller komprimering.

> Forstå banens problemområder

Identifiser områder på din bane som er utsatt for følgende stressfaktorer: Uttørring/tørke, høye nivåer av trafikk, betydelig skygge eller områder som er mottakelige for innkommende frø fra andre nærliggende områder. Denne kunnskapen muliggjør målrettet og proaktiv forvaltning.

PRINSIPP NR. 2

Timing er alt! Kunsten å applisere herbicider til riktig tid og under riktige forhold påvirker effektiviteten dramatisk.

> Rett deg mot smått ugress

Jo mindre ugresset er, desto lettere er det å kontrollere. Større ugress utvikler mer energireserver (større rotsystemer) og har langsommere herbicidtranslokasjon, noe som gjør dem vanskeligere å drepe. Sikt på å sprøyte før ugress når et kritisk "BBCH" eller "vekststadium" hvor effektiviteten reduseres betydelig.

> Optimale vekstforhold

Herbicider fungerer best når ugress vokser aktivt.

> Temperatur

En optimal temperatur på 15°C er ideell for herbicidopptak og translokasjon.

> Fuktighet

Unngå å applisere når det er for kaldt (begrenset opptak), for varmt og tørt (begrenset opptak), eller for vått (produktet kan skylles av eller ikke trenge inn i bladet).

> Utover kalenderen

Å utelukkende stole på kalenderbaserte appliseringer kan være ineffektivt. Overvåk i stedet vekst og miljøforhold for å bestemme det beste appliseringsvinduet.

PRINSIPP NR. 3

Presisjonsapplikasjon handler om å maksimere produktets effektivitet. Din appliseringsteknikk er like viktig som produktet selv.

> Kontroller før sprøyting

Før hver sprøyting, utfør disse essensielle kontrollene:

- Dyser som ikke er slitt og med riktig mønster
- Dysetupper er 50 cm fra bakken
- Ingen lekkasjer under høytrykktest
- Trykket er likt på alle bomvalg
- Rørene er i orden
- Bommen i vater og vertikale dysekropper
- Stabil trykkmålernål
- Rene filtre
- Likt dekktrykk

> Bomhøyde for å minimere drift

En bomhøyde på 50 cm er optimal for å minimere drift og sikre best dekning. Å doble bomhøyden kan øke driften opptil 10 ganger.

> Dysevalg

Det er viktig å velge riktig dyse for å sikre jevn dekning. Tester utført av Syngenta viser at Overtake fungerer best når det appliseres med en vannvolum på bare 200 l/ha, noe som betyr færre tankingsintervaller ved applisering på store områder. Dette sparer mye tid og betyr færre avbrudd for golfspillerne.

PRINSIPP NR. 4

Strategisk herbicidbruk for vedvarende kontroll sikrer langsiktig suksess og er nøkkelen for å forhindre resistens.

> To aktive ingredienser

Produkter som Overtake, med flere aktive ingredienser, tilbyr en betydelig fordel. De gir et bredere spekter av kontroll ved å rette seg mot ugress gjennom forskjellige virkningsmekanismer. Disse systemiske mekanismene tillater de aktive ingrediensene i herbicidet å bevege seg gjennom hele ugresset, fra blader til røtter, for mer fullstendig kontroll.

> Rotasjon og bruk av flere aktive ingredienser

Å gjentatte ganger bruke samme herbicid kan føre til seleksjon av resistente ugressarter. Ved å rotere herbicider eller bruke produkter med flere aktive ingredienser vil man dekke et bredere spekter av ugress og betydelig redusere risikoen for resistens.

Viktige oppsummeringer for å lykkes med ugresskontroll

Kjenn din bane og ditt ugress

Velg et produkt som fungerer for deg

Sprøyt når ugresset er smått

Planlegg en strategi for Integrated turf management (ITM)

Optimaliser din sprøyteteknikk

Sprøyt under riktige forhold

Ved å følge disse rådene kan nordiske greenkeepere betydelig forbedre sine kontrollprogram for ugress og sikre sunnere, renere og penere gress.

syngenta®

Kom ugress i forkjøpet med Overtake.

Nytt ugressmiddel for golfbaner og fotballbaner

Nyhet
i Norge

DUO
SYSTEMISK
HERBICID

 Overtake®

- Sparer tid
- Sikker og pålitelig
- Bredt spektrum

MER OM OVERTAKE

 Turf

GREENMASTER® LIQUID

ADVANCE

NY

Optimaliser gresset sin motstandskraft mot stress.

Når forholdene endrer seg, reduseres gressets ytelse, og kvaliteten reduseres.

Greenmaster Liquid Advance kombinerer balansert næring, med de velprøvede biostimulantene MTU™ og pidolsyre for å støtte gressets helse i svakt lys og andre krevende forhold, noe som resulterer i jevn farge, bedre restitusjon og færre synlige tegn på stress.

www.icl-growingsolutions.uk
www.icl-growingsolutions.ie

Allsidig redskapsbærer

Ventrac 4520Y er en allsidig redskapsbærer utviklet for effektiv drift og et bredt spekter av arbeidsoppgaver.

Maskinen er utstyrt med firehjulsdrift, pendlende chassis og en kraftig dieselmotor som gir god stabilitet, fremkommelighet og kontroll på ulike typer underlag. Et omfattende utvalg av redskaper gjør det mulig å tilpasse maskinen til flere bruksområder gjennom hele året. Ventrac 4520Y er en driftssikker løsning for blant annet golfbaner, kommuner, vaktmestertjenester, kirkegårdsforvaltning, hagetjenester, landbruk og eiendomsdrift.

Bestill en prøvetur på egne arbeidsflater og opplev maskinens allsidighet i praksis.

KONTAKT:

Daniel Kristiansen

Tlf: +47 982 55 627

E-post: daniel.kristiansen@hako.no